

รับสั่งสอน
ไม่ไหว
ทำใจอย่างไร

คำ

สอน

สมเด็จพระโพธิญาณ

ก่อน

ลา

จาก

ทำทนายให้มาพิสูจน์ ชุมชนบุญนิยมรอดจากไฟประลัยกัลป์ได้อย่างไร

ทำงานใช้จิตสะอาดขึ้นอยู่กับความเหน็ดเหนื่อย

อยู่กับการทำงานมากขึ้นไปอีก

เพื่อรื้อขนสัตว์สู่โลกุตระภูมิ

สิ่งที่ทำนสิ่งสมจึงมีแต่ตึ๊ว

สิ่งสมไปแล้วก็เรียนรู้

ซ้อกลงไปในสิ่งนั้นอีกว่า

แม้ตึ๊ก็ไมยิตเป็นเราเป็นของเรา

ฝึกปรือไป มั่นตึ๊มากขึ้น

มึนน่ายิต มึนน่าหลง

ยั้งมาก ยั้งเจริญ ยั้งวิเศษ

ยั้งยอดเยียม ยั้งเป็นอภินิหาร

ยั้งเป็นสุดยอดปาฏิหาริย์

เป็นความมหัศจรรย์เหลือเชื่อ

ยั้งเป็นสิ่งตึ๊วิเศษน่ามหัศจรรย์

หนังสือโครงการหิงห้อย อันดับที่ ๒๕๖๘/๒

เราจะพิมพ์หนังสือธรรมะให้ทั่วโลก

คำ 소개ก่อนจาก

สมณะโพธิรักษ์

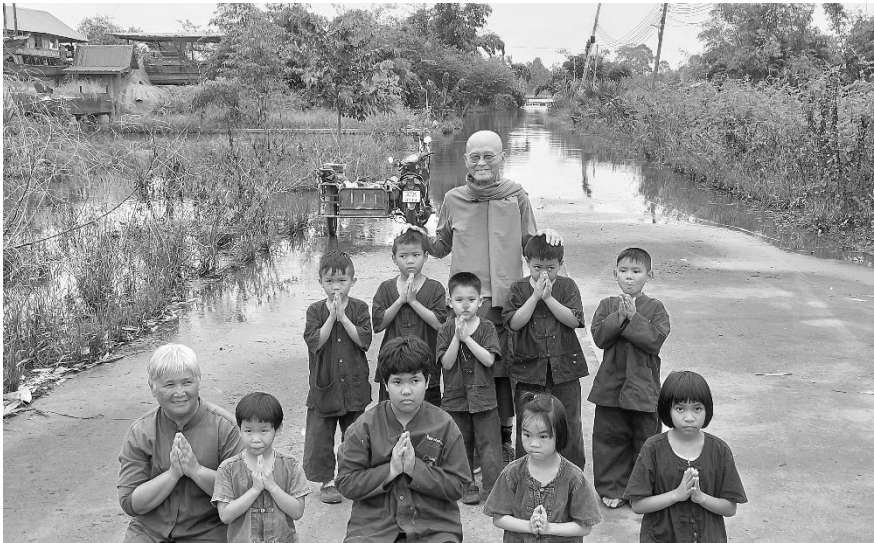
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๕

ณ พุทธสถานปฐมอศก จังหวัดนครปฐม

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ ๙๘๗-๖๑๖-๗๐๖-๑๒๙-๘
หนังสือโครงการหิงห้อย อันดับที่ ๒๕๖๘/๒

คำสอซกอ้อซลาจาก

สมณะโพธิรักษ์

จำนวนพิมพ์ ๒,๓๐๐ เล่ม

ปีที่พิมพ์ มีนาคม ๒๕๖๘

ผู้จัดพิมพ์ ธรรมทัศน์สมาคม ๖๗/๗-๘ ถ.นวมินทร์ ๔๘

บึงกุ่ม กทม. ๑๐๒๔๐ โทร.๐๙-๕๖๑๘-๙๑๕๔

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์เดือนดลลา ๓๙/๒๐๕-๒๐๖ ซอยวิภาวดีรังสิต ๘๔

สนามบินดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

โทรศัพท์. ๐-๒๙๙๖-๗๓๙๒ - ๔

ก่อนเข้าเรื่อง

พุทธศาสนิกชนทุกคนรู้ว่า ธรรมชาติของโลกคืออนิจจัง ความไม่เที่ยงแท้ ทุกขัง ความยากลำบาก ความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ และอนัตตา ความไม่มีตัวตน

แต่ใครๆ ก็ใช้ชีวิตประหนึ่งว่าโลกนี้เที่ยงแท้ถาวร ใช้เวลา ชีวิตเพื่อแสวงหาความสุข และยึดถือมั่นในทุกสิ่งที่ตนครอบครอง อยู่ รวมทั้งความคิดและความเชื่อ

หนังสือเล่มนี้เป็นคำสอนของพ่อท่าน สมณะโพธิรักษ์ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๕ ที่ตอบคำถามว่าหากท่านจากไป เราควรจะใช้ชีวิตที่ไหนและอยู่ได้อย่างไร ท่านย้ำเตือนว่าโลกมีความพลัดพรากจากกันเป็นธรรมดา เมื่อผู้ที่เป็นที่พึ่งของเราจากไป ควรพัฒนาตนเองให้เป็นที่พึ่งของตนเองและเป็นที่พึ่งของผู้อื่น ได้ อีกทั้งยังแนะนำทางรอดจากไฟประลัยกัลป์ด้วย

เป็นคำสอนก่อนที่ท่านจะจากไป ๒๒ ปีต่อมา

คณะทำงาน
โครงการทิ้งห้อย
มีนาคม ๒๕๖๘

เราจะพิมพ์หนังสือธรรมะให้ทั่วมโลก

มีอะไรในเล่ม

วิธีฝึกหัดพัฒนาจิต	๗
หลักปฏิบัติหลังพระพุทธเจ้าปรินิพพาน	๑๐
ถ้าอาตมาไม่อยู่แล้ว อย่าออกจากหมู่	๑๑
เรียนรู้รูปอัตตาในตน	๑๒
ระวังอย่าเป็นเหตุให้ใครออกจากหมู่	๑๓
การทำใจให้รับผัสสะที่มีเจตนาร้าย	๑๕
คนที่อยู่กับหมู่ได้คือคนที่ใช้ได้	๑๗
การปรับเปลี่ยนจิตที่คิดร้ายกับผู้อื่น	๑๙
ฤทธิ์เดชของจิตวิญญาน	๒๐
โรงซ่อมสร้างจิตวิญญาน	๒๑
ขยันจนเป็นตถตา	๒๓
มิตรดี สหายดี สังคมสิ่งแวดล้อมดี	๒๗
ต้องหาความจริงให้เจอ	๒๙
สังคมที่โลกต้องการ	๓๔
อโศกคือสังคมพึ่งตนเอง	๓๘
จรณะ ๑๕ วิชชา ๘	๔๑
ศรัทธาที่มีปัญญา	๔๓
ต่อไปในอนาคต	๔๕
คำแนะนำก่อนอำลา	๔๗

ผู้อ่านคลิกที่หัวข้อที่ต้องการอ่าน ระบบจะเลื่อนไปที่หน้านั้นทันที และเมื่ออ่านหน้าใดก็ตาม ต้องการเลือกหัวข้อใหม่ ให้คลิกที่ไบโพธิ์ ทำยหน้า ระบบจะเลื่อนมาที่หน้า **มีอะไรในเล่ม** ให้เลือกหัวข้อที่ต้องการอ่าน

คำสอนก่อนจาก

สมณะโพธิรักษ์

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๕

ในการอบรมทำวัตรเช้า ณ พุทธสถานปทุมมอศก

จังหวัดนครปฐม

เมื่อวานนี้มาพูดกันเรื่องที่จะว่าดีก็ดี จะว่าไม่ดีมันก็ไม่ดี เรื่องนั้นก็ถือว่าถ้าอาดมาตายไปในอายุ ๗๒ คืออีก ๓ ปี ข้างหน้า แล้วพวกเราจะอยู่อย่างไร พวกเราจะทำอะไร ให้ แสดงความคิดเห็น คนที่แสดงความคิดเห็นมาร้องให้กันทั้งนั้น

ก็เป็นความจริงของจิตวิญญาณที่เราผูกพันหรือสัมพันธ์กัน จิตที่กังวลกันหรือคิดว่า ถ้าเผื่อว่าสังคมนี้ออาดมาไปแล้ว เรา จะพึ่งใคร เราจะอยู่ยังไง ถ้าเผื่อไม่มีจิตที่พึ่งที่หมาย ก็เลยกังวล ก็เลยคิดเกรงกลัว คิดไปต่างๆ นานา คนที่คิดอย่างนั้นเป็นผู้ที่ ไม่ได้คำตอบที่ชัดเจน ไม่ได้คำตอบที่สมบูรณ์ คำตอบที่สมบูรณ์ ก็คือ เราต้องรู้ความจริงว่าทุกอย่างไม่มีอะไรจะไม่พรากจากกัน

วิธีฝึกหัดพัฒนาจิต

อภินนปัจเจกชนม์ พิจารณาเสมอว่า การแก่มี การเจ็บมี การพรากจากสิ่งทีรักต่างๆ มี การตายจากกัน มี ไม่มีอะไรที่จะไม่

พราจากกัน พระพุทธเจ้าทรงสอนให้พิจารณาเสมอๆ พิจารณาให้เห็นความจริงว่ามันต้องเกิดเหตุการณ์อย่างนี้แหละ เราจะต้องพราจากของที่รักที่ชอบใจ เราจะรักอย่างไรก็ต้องพราก คุณไม่ยอมพรากก็ต้องพราก เพราะฉะนั้นคุณต้องทำใจให้พราก รักษาใดไหน ก็ต้องพรากกันเป็นที่สุด ตอนใดตอนหนึ่ง เวลาใดเวลาหนึ่งต้องพรากกันแน่ๆ จะเร็วหรือช้าก็ต้องพรากจากกัน ยอมให้อยู่นานๆ ก็ยอมและก็พากเพียรเอา

อาตมาก็ไม่อยากจะพรากไปเร็ว ตั้งใจและก็ใช้อธิบาทอยู่ แต่ตอบไม่ได้ว่าอธิบาทมันจะมีผลดีขึ้นหรือไม่ อาตมารู้ว่าจะหมดอายุขัยอายุ ๗๒ นี้ เท่าที่อาตมารู้ของอาตมาเอง อาจจะไม่จริงก็ได้ เผื่อไว้อย่างนั้น ไม่ต้องปักใจมากมาย เมื่อไม่จริง ก็ดีไป ไม่น่าจะเสียหาย แต่ถ้ามันจริง เราก็รับรู้เอาไว้ว่า เออ จริงนะเรารู้ก่อนแล้ว ก็หัดฝึก ต้องฝึกใจจริงๆ นะ ไม่ฝึกใจไม่ได้หรอก อาการที่ใจของเราจะอ่อนแรง ท้อแท้ เสียใจหรือว่าไม่มีกำลังใจ ถ้าเมื่อเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น เราก็ต้องพิจารณา เออ จะต้องพรากจากสิ่งที่รักที่ชอบใจ แล้วเราก็หมดกำลังใจ เราจะอ่อนแอ เราจะเสียใจ เราก็เรียนรู้อาการทางจิต อาการที่เสียใจเป็นอย่างไร เราก็หัดฝึก พยายามเปลี่ยนแปลงด้วยปัญญา ด้วยความเข้าใจ ด้วยการกลับจิต เปลี่ยนจิตเปลี่ยนใจจริงๆ เปลี่ยนมาสู่จุดที่ดีกว่า

เราต้องรู้ให้ชัดเจนว่าสิ่งที่ดีกว่านั้นคืออะไร อันนี้สำคัญ อาการทางกายก็ดี อาการทางวาจาก็ดี อาการทางใจก็ดี อะไรที่

ดีกว่า อันนี้เป็นกุศล อันนี้เป็นอกุศล อันนี้สุจริต อันนี้ทุจริต อันนี้
 จริตที่ไม่ดี เราก็เปลี่ยนจริต เปลี่ยนอาการทางจิตใจ เปลี่ยน
 อาการทางกาย ทางวาจา เปลี่ยนอาการทางจิตใจ มันเปลี่ยนได้

วิธีใช้พลัง ใช้กำลัง เปลี่ยนแปลงเลย ดัดมันเลยด้วยวิธี
 สมถะ ใช้กำลังดี ๆ กดขม ใช้พลังแรงเปลี่ยนเลย ใช้สมถะ
 ภาวนา โดยไม่มีเหตุ ไม่มีผล ไม่มีปัญญา ไม่มีความรู้ความจริง
 อะไรหรอก นั่นก็ทำ เราก็ช่วยด้วย ทั้งสองอย่างแหละ ใช้สมถะวิธี
 กับภาวนาวิธีภาวนาวิธีก็คือเห็นด้วยความจริงด้วยปัญญา วิปัสสนา
 ภาวนามีพลังมีฤทธิ์มากกว่า มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ มีความ
 วิเศษกว่า เป็นความชนะที่ยิ่งเห็นชัดเห็นเจนจริงจังเลย เห็นแล้ว
 ก็เปลี่ยนแปลง ทุกอย่างมันพ่ายแพ้ มันหยุด ระวังหรือเปลี่ยนแปลง
 ได้ด้วยปัญญา ด้วยความเข้าใจ เห็นของจริง เห็นความจริง ด้วย
 เหตุผล หรือด้วยตัวอย่าง ด้วยหลักฐาน เราเห็นสิ่งเหล่านั้นเข้ามา
 ยืนยันเป็นเหตุปัจจัยให้เราเปลี่ยนแปลง ไม่ใช่กดขมด้วยพลัง

ทุกคนต้องฝึก อันนี้แหละสำคัญ เปลี่ยนกายกรรม
 เปลี่ยนวจีกรรม ฝึกเปลี่ยนแปลงอยู่ และต้องเข้าใจจุดสำคัญจริงๆ
 ว่า กุศลหรือสุจริตหรือดีกว่าที่แท้จริงคืออะไร ต้องทำให้ดีกว่านั้น
 ดีขึ้น ดีขึ้นให้ได้มากๆ มากขึ้น อย่างที่เอาตมาบอกแล้วมีดี ดีกว่า
 ดีขึ้น ดีแท้ ดีมาก ดีที่สุด ให้ดีนี้มันพัฒนาตัว พัฒนาสิ่งที่ดีขึ้นไป
 ทับทวีซับซ้อนมากขึ้น เราต้องทำ เรามาทางนี้แล้ว มาพัฒนา มา
 เรียนรู้ มาใช้ชีวิตอย่างนี้ให้ได้มรรคผลจริง

หลักปฏิบัติหลังพระพุทธเจ้าปรินิพพาน

พระพุทธเจ้าสอนไว้ว่า เมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้ว หมู่พระสงฆ์ควรมีธรรมวินัยเป็นหลัก ไม่เอาบุคคลหนึ่งบุคคลใด เป็นใหญ่ เพราะว่าบุคคลที่เป็นใหญ่สูงสุดคือพระพุทธเจ้า เมื่อพระพุทธเจ้าสิ้นไป ใครก็แทนพระองค์ไม่ได้ จะให้ใครเป็นใหญ่มันก็ไม่เท่าการอยู่เป็นหมู่รวมกันนี้ **พระพุทธเจ้าท่านให้กระจายความรู้ความสามารถของแต่ละคนให้ทำงานอย่างเหมาะสม** คนนี้มีความรู้เรื่องไหนก็ทำเรื่องนั้น คนนี้มีความสามารถทำอะไรก็ทำไป แบ่งกันหลายๆ องค์ แจกกันไปตามความรู้แต่ละแขนง แต่ละความถนัด คนนี้ไต่เชิงนี้ ก็มีลูกศิษย์เชิงนี้ คนเป็นช่าง เก่งทางนี้ ก็มีลูกศิษย์เชิงนี้ คนนี้เก่งทางเทศน์ ยอดทางเทศน์ก็ทำไป มันเป็นไปตามธรรมชาติ คนที่เก่งทางไหนก็รับงานนั้นไป แล้วคนเก่งๆ ก็มารวมกัน ทั้งหมดรวมกันนั้นแหละเป็นพระพุทธเจ้า สิ่งที่ดีทั้งหมดมารวมกัน ก็สืบสานศาสนาต่อไปได้

คนเหล่านี้จึงแตกกันไม่ได้ แยกจากกันไปมันก็ขาด ขาดองค์นี้ไปก็ขาดเรื่องนี้ องค์นี้แยกออกไปก็ขาดเรื่องนั้น องค์นี้หลุดไปก็ขาดเรื่องนี้ ยิ่งแยกไปหลายฝักหลายฝ่าย ก็ยิ่งขาดใหญ่ ก็ล่มสลายไวขึ้น ความเจริญก็ยิ่งน้อยลงๆ ยิ่งแตกพัวะเลย ไม่รวมกันเลย ก็ไม่เหลืออะไร ไข้ไหม นี่อาตมาสมมติให้ฟัง

ถ้าอาดมาไม่อยู่แล้ว อย่าออกจากหมู

อาดมาไม่เห็นเลยว่าการมีชีวิตอยู่ที่นี่ ควรจะมีชีวิตอยู่ที่ไหน ที่ดีกว่าการอยู่ในหมูกลุ่มนี้ ถ้าอาดมาไม่อยู่แล้ว สิ่งที่จะต้องทำก็คืออย่าหนีจากกัน อย่าพรากจากหมู อย่าออกจากหมู คนที่ออกจากหมูไปนี่ อาดมาบอกให้เลยว่างที่สุด พระพุทธเจ้าตรัสไว้แล้วว่า มิตรดี สหายดี สิ่งแวดล้อมดี เป็นทั้งหมดทั้งสิ้นของพรหมจรรย์ เรามีทั้งหมดทั้งสิ้นแล้ว เป็นทุกอย่างแล้ว แม้พวกเราฟังแล้วเข้าใจ แต่พอกิเลสขึ้น ก็ไม่เอาๆ ไม่รู้เรื่องแล้ว บ้าๆ บอๆ ก็ออกจากหมูนี้ไปแล้ว หน้ามีดตามัวแล้วก็ออกไปเลย

คนที่คิดออกไปเดี่ยวๆ ไปในที่กว้างอื่นๆ ในโลกนี้นี่นะ หรือไปอยู่กับหมูกลุ่มคนอื่นก็แล้วแต่ อยากให้คิดก่อน หรือว่าให้ตรวจสอบความจริงของเราเองก่อนว่า เราเคยเจอหมูกลุ่มที่ไหนบ้างที่เรามั่นใจแล้วว่าดีกว่าที่นี่ ดีกว่าหมูกลุ่มนี้ เคยเจอไหม เคยเจอมาแล้วที่ไหนบ้าง จำไว้วันนะว่า คนไม่ใช่สัตว์เดี่ยว คนเป็นสัตว์กลุ่ม สัตว์โขลง สัตว์หมู ก็ต้องอยู่กับหมู หมูนี้แหละที่พระพุทธเจ้าตรัสแล้ว หมูนี้แหละมิตรดี สหายดี สิ่งแวดล้อมดี นี้แหละเป็นทั้งหมดทั้งสิ้นของพรหมจรรย์ แม้ว่าสถานที่ไม่ดี วัตถุไม่ดี แต่คนดี มันก็ดี อบอุน มันก็ไปรอด แล้วก็เจริญได้ สถานที่ไม่ดี สิ่งแวดล้อมไม่ดี เราพัฒนาได้ แปลงได้ ปรับได้ ทำให้ดีขึ้นได้ วัตถุเราทำได้ง่าย แต่คนนี่ยาก หากลุ่มยาก หากหมูยาก

🌸 เรียนรู้รูปอัตตาในตน 🌸

เพราะฉะนั้นอย่าหนีจากหมู **อย่าผลักดันให้ใครออก หรือแตกออกไปจากหมู** คนไหนทำคนนั้นบาปนะที่ผลักดันให้คนที่อยู่ในนี้ออกไป ทั้งที่เขาเป็นคนที่หมูรับ หมูต้องการ

ส่วนคนไหนก็แล้วแต่ที่หมูก็รับนะ อาจมีความไม่น่ารักบ้าง นานมันใส่อยู่บ้าง แต่ว่าคารวมแล้ว องค์กรรวมแล้ว ตัดเกรดแล้วก็นำให้อยู่ ยังมีคุณค่าประโยชน์ มีน้ำใจ มีจิตดี สรปแล้วก็คือคุณ ไม่ใช่หมาหัวเน่าหรอก มีคนต้องการให้อยู่ ถึงเจ็ดสิบแปดสิบเปอร์เซ็นต์ขึ้นไป แต่เราสิแอ็ค ฉันไม่อยู่ ฉันจะไปของฉัน

มันเป็น**รูปอัตตา** เป็นอัตตาตัวเองหยิ่ง เล่นตัว ยิงเขา ต้องการ ฉันยังไม่อยู่ ยิงเขาต้องการ ฉันยังไม่อยากออก โอ้โห! เลวจริงๆ เลย ทำไมละ ก็เราเป็นคนดี เป็นคนมีประโยชน์ คนอื่นเขาเรียกร้องต้องการ เราจะเล่นตัวไปทำไม ไอนั้นนะมันคนโลกๆ มันบ้าเขาเล่นตัวเพื่อเรียกร้องความสนใจ เรียกร้องค่าตัว เรียกร้องให้คนเขาเห็นความสำคัญ ให้คนเขามาให้ค่า ให้คนมาให้เงิน ให้ลาก ให้ยศ ให้สรรเสริญ ให้อะไรก็แล้วแต่ นั่นคือ ในหมูหนึ่ง

อีกหมูหนึ่งก็คือคุณเอา**แต่ใจตัวเอง** รูปอัตตาแท้ๆ คุณจะเอาอย่างนี้แหละแต่เอาอย่างนั้นเกิดอะไรขึ้น มีคุณค่าอะไร ถ้าอยู่ที่นี้ เขาต้องการและเขาก็เห็นประโยชน์ในเรา เราก็ได้ทำประโยชน์ในนี้ เมื่อเราทำประโยชน์ก็เป็นกุศลกรรมของเราแล้ว

เราก็เจริญอยู่แล้ว หรือแม้ว่าเราจะชิงชัง ก็มิโนสัญเจตนาหาร อยู่ตรงนี้ เราจะชิงชังใครละ มีโจทย์ให้เรา เราก็ทำสิ ผัสสาหาร มโนสัญเจตนาหารก็อยู่นี้อยู่แล้ว แล้วเราจะหนีไปทำไม

ตัวเราเองนั้นสังขเภท ตัวเราเองนั้นแยกตัว ตัวเราเองจะไม่เข้าหมู่ ตัวเราเองจะไม่เอากับหมู่ ตัวเราเองจะย่อนแย้งอะไรก็แล้วแต่ คุณจะไปสร้างก๊กใหม่เหรอ อาตมาตายแล้ว คุณก็เลยจะต้องไปสร้างก๊กใหม่ จะแยกไปสร้างหมู่ใหม่อย่างนั้นหรือ

ระวังอย่าเป็นเหตุให้ใครออกจากหมู่

ในหมู่มวลพวกเรานี้ มีใครเจตนาจะเข่นฆ่ากันหรือทำร้ายกันใหม่มีเจตนาที่จะทำลายกัน จะห้าห้ากันให้ตกต่ำใหม่ ก็ไม่ใช่ พวกเรามีเจตนาดีแก่กันและกันให้สูงขึ้นมากกว่าอยู่แล้ว บางคนอาจมีเจตนาร้ายต่อคนอื่นบ้าง ก็มีน้อย อาจจะไม่ได้เจตนาทำร้ายเขาหรอก แต่ว่ามันเกิดกิเลส ทำให้เราไปทำร้ายเขา แต่ก็ไม่ได้คิดให้เขาดกต่ำหรอก อาตมาเชื่อว่า อากาทรหายบาย ถึงขั้นที่ว่าแหม เราอยากให้คนนี้มันฉิบหาย ให้มันตายโหง ให้มันตกต่ำไปอย่างนี้ในหมู่ของพวกเรานี้ ไม่มีนะ ก็แค่รูปอัตรดาเท่านั้น

อรุปอัตรดา คือ อรูปของอัตรดาของตัวเราที่จะต้องสนใจเรา ในบางขณะ สมใจเราในเรื่องอะไรก็แล้วแต่ เช่น คนนี้ทำให้เราเห็นความเลวที่เหลืออยู่ในตัวเรา ความเลวคือเจตนาให้คนนี้เขาดกต่ำ ให้คนนี้เขาเจ็บใจ ให้คนนี้เขาได้รับทุกข์

คนที่ต้องการให้คนอื่นรับทุกข์นั้น (๑) เป็นความเลว ใครมีความคิดต้องการให้เขาตกต่ำ ต้องการให้เขาได้รับทุกข์ แล้วก็กระทำอย่างนี้ก็เป็นคนเลวแล้ว **(๒) เป็นความคิดที่ทำให้แตกแยก** คนในหมู่เรานี่ คัดเลือกมาแล้ว และอยู่กับหมู่ที่มีประโยชน์มีคุณค่า ทำงานร่วมกัน อยู่ด้วยกัน เพื่อนฝูงคนอื่น เขาไม่ได้อยากให้พวกรัก เขาไม่อยากจะออกไปจากนี้หรอก แต่เรา **เป็นคนที่ทำให้เขาออก เราทำบาปมหาศาลเลย**

ฟังให้เข้าใจนะ ยิ่งคนคนนี้มีคุณค่ามากเลยในที่นี้ สมมุติว่าเป็นอาดมานะ อาดมาอยู่ในหมู่ นี่ อาดมาก็คงเป็นคนมีคุณค่าในที่นี้นะ แล้วเกิดมีใครคนหนึ่งมันทำอะไรก็แล้วแต่ จนกระทั่งอาดมาทนไม่ได้ อาดมาต้องออกจากที่นี่ไป เป็นใจคนนั้น โอโฮ เลวขนาดไหน บาปขนาดไหนกันละ

ถึงแม้ไม่ใช่อาดมา แต่เป็นคนในหมู่พวกเรานี้แหละ แม้คนใดคนหนึ่ง ที่หมู่ส่วนใหญ่ต้องการเอาไว้ หมู่ส่วนใหญ่เห็นดีเห็นชอบ หมู่ส่วนใหญ่รัก หมู่ส่วนใหญ่นับถือ เพราะเป็นคนดีมีคุณค่า แต่ก็ยังมีคนใดคนหนึ่งทำให้เขาทนไม่ได้ จนเขาต้องออกไป คนนั้นก็ทำบาปมาก ฉะนั้นเดียวกันกับที่อาดมายกตัวอย่างมาอธิบายแล้ว คงเข้าใจนะ นี่คือสังฆกรรม คือเรื่องจริงทั้งนั้น

ในหมู่พวกเรา ใครก็แล้วแต่ใช้ลีลาวิธีการ จนกระทั่งเพื่อนที่อยู่ด้วยกันต้องกระเด็นออกไป บาปแล้ว กรรมเป็นอันทำ ใครทำแล้วก็บาปแล้ว อย่าทำอีกเลย จงอย่าทำต่อไป อย่าทำจริงๆ

นี่คือวิธีการทำให้มวลหมู่นี้อยู่ด้วยกันอย่างผาสุก เป็นบุคคลสัปปายะที่หายาก บุคคลที่จะมารวมกันอยู่เป็นหมู่เป็นกลุ่มนี้หายากมาก หายากจริงๆ มโนสัญเจตนาหารสำคัญมาก จิตที่คิดผิดจะทำให้อยู่รวมกันยาก

การทำใจให้รับผัสสะที่มีเจตนาร้าย

ในหมู่มวลเรา มีทั้งผู้ได้รับผัสสะและผู้ที่ทำบาป ผู้ได้รับผัสสะจากคนที่มีเจตนาร้ายในนี้ มันเป็นเจตนาร้ายของเขา บาปเป็นของเขา เราเป็นผู้ที่ถูกขจัด ถูกจัดการให้ออก โดยวิธีการหรือกลเม็ดกลอุบายอะไรก็ตาม เขาทำจริง เราก็ต้องรู้ว่า คนนี้คนเดียววะ ไม่ใช่หลายคน ไม่ใช่ทั้งหมดที่ทำให้เราออก

ถ้าหมู่มวลหรือส่วนใหญ่นะ หกสิบเจ็ดสิบเปอร์เซ็นต์ของหมู่นี้ เขาต้องการให้เราออก เราออกดีๆ เถอะ อย่าหน้าแข็งอยู่เลย ถ้าขนาดนั้นแล้ว เราออกเถอะ โอโฮ... หมู่นี้เขาเหินหน้าเราหมดแล้ว แต่หมู่นี้ตั้งแปดสิบเปอร์เซ็นต์เก้าสิบเปอร์เซ็นต์ เขาชอบเราอยู่ มีอยู่คนสองคนห้าคนเท่านั้นเอง ที่มันไม่ชอบใจเรา หรือจริงๆ แล้วก็มีมัน... โห...คนเดียวแท้ๆ ไม่ชอบเรา แล้วเราจะออกเพราะคนเดียว มันโง่หรือฉลาดกันนี้ มันฉลาดน้อยหรือไม่ใช่แค่ฉลาดน้อย มันโง่เอาหลายๆ เลย ก็เราจะออกไปทำไม เขาจะทำอะไรกระทบเราหนักเบาแค่ไหน เราก็ต้องรับลูกให้เป็นเขาเป็นโจทย์ให้เราได้ฝึกจริงๆ เป็นโจทย์ที่เป็นประโยชน์แก่เรา

สุดท้ายแล้วมโนสัญญาเจตนาของคนในหมู่เรา แม้จะเป็นมโนสัญญาเจตนาที่ร้าย ก็เป็นโจทย์ที่ดีสำหรับเรา พวกเราไม่หยาบเกินการณ์หรอก มีเราเท่านั้นที่ทนไม่ได้ กับคนอื่นเขาก็ไม่เห็นมีอะไรนี่ ถ้าเป็นเช่นนั้น เราอาจจะต้องนึกไปถึงว่า เออ ก็ชาตินะที่เราสร้างศรัทธาไม่กินกันมา เราต้องโมเมยกไปให้โนนเลย ไปถึงอดีตตั้งแต่วิบากกรรมที่ทำแก่กันและกันมาที่ร้อยก็พันชาติแล้ว

เราต้องทำโจทย์นี้ให้หมดเวรานุเวร จะหนีจากโจทย์ไปอีกมันก็ไม่ได้ชำระหนี้ คุณเพื่อนที่ไหน แล้วคุณก็หนีจากความเพื่อนนั้น หนีได้ไหมละ คุณต้องจัดการความเพื่อนนั้นออกให้หมด ชักลากเป็นที่ไหนคุณต้องรักษาที่นั่น หม่าซีเรื่อนมันคั่นนอนตรงนั้นนั่งตรงนี้คั่น หนีไปนั่งตรงโน้นไปนอนตรงโน้น หรือตรงไหนๆ มันก็ไม่หายคั่นหรอก คุณต้องรักษาซีเรื่อนตรงนั้นของคุณก่อน มันเพื่อนตรงไหน มันมีเหตุปัจจัยตรงไหนก็แก้ตรงนั้น

คนนี้เป็นศัตรูกับเรา เป็นเวรานุเวรกัน เวียนตายเวียนเกิดกันอีก เราก็จะต้องเจอกันอีก ก็ชาติๆ รุ่งหนีชาตินี้ก็ไม่มีทางพ้นตั้งใจสู้ ตั้งใจพิจารณา ทำให้ใจของเราปล่อยวางให้ได้ ถ้าเราวางใจได้จริงแล้ว ต่อให้ศัตรูร้ายขนาดไหนก็ทำอะไรเราไม่ได้

พระพุทธเจ้าเองก็มีศัตรูรุนแรง ท่านก็วางใจ อาตมาเองก็มีศัตรู คนที่เขาอยากจะทำร้ายทำลาย เขาจะทำอะไร อาตมาก็วาง ไม่ได้ติดใจ ไม่ทุกข์ และไม่เคยเดินหนี อาตมาไม่ได้หนีนะไม่ว่าจะเป็นเหตุหรือปัจจัยใด อาตมาก็ไม่เคยหนี

มโนสัญเจตนาอาหารของพวกเราเองที่มุ่งร้าย มีจิตคิดร้าย กับคนในหมู่เราเอง นี่ลึกซึ้งซ่อน ข้างนอกนะร้ายกว่าแน่ๆ เขาจะเอาตายเลยนะ แล้วหยาบๆ คายๆ ด้วย รุนแรงด้วย มันไม่เข้าเรื่อง ไม่ได้ดิบได้ดีอะไรหรอก แต่พวกเรานี้ อาตมาว่า**โทษก็เป็นโทษที่ทำให้เราดีขึ้นได้** มันไม่รุนแรงเลย มันไม่หยาบคายมากมาย พวกเรานี้ลีลาเหลือกินเลย นี่แหละเขาเรียกเลือดเย็น ลีลาไม่หยาบคายหรอก ไม่ร้อนไม่แรงหรอก แต่คนที่ถือสาภังคนี่ มันทนไม่ได้ มันก็เป็นความอ่อนแอของเราเอง เพราะฉะนั้นต้องทนให้ได้ มันเป็นผัสสะมากกระทบเราแล้ว โดยมโนสัญเจตนาจากคนใดคนหนึ่ง มันเป็นอาหารให้เราอาศัยฝึกฝนการวางใจ

คนที่อยู่กับหมู่ได้คือคนที่ใช้ได้

ทุกวันนี้อาตมาอุ่นใจ ดีใจที่ชาวอโศกมีเพิ่มขึ้น มีมวลมากขึ้น ค่อยๆ มีคนเข้ามา ไม่ใช่เข้ามาได้ง่ายๆ เข้ามาแล้วเขาอยู่ไม่ได้ ก็ไม่ใช่ว่าจะบังคับกันได้ เขาอยู่ไม่ได้ก็คืออยู่ไม่ได้

คนอยู่ได้จริง เป็นหมู่เป็นมวลจริง ก็จะรวมกันอยู่ คนที่อยู่ได้นั้นคือคนที่ใช้ไม่ได้หรือใช้ได้ละ ต้องคิดเรื่องนี้ให้จริง ใช้ปัญญาให้รอบ ให้ครบพร้อม ให้เรียบร้อย ให้ชัดเจนหมดเลย

คนที่อยู่ร่วมกันอย่างนี้ได้คือคนที่ใช้ได้ คนที่มีทัศนคติ มีวิสัยทัศน์ มีจิตวิญญาณ มีปัญญาเห็นแล้วว่า อืม ต้องอยู่ตรงนี้ อยู่อย่างนี้แหละ อยู่กับหมู่และก็พัฒนาไปอย่างนี้แหละถูกแล้ว

แม้ในที่นี่จะมีคนบกพร่อง ซึ่งต้องมีแน่ พระพุทธเจ้าอยู่
ทั้งองค์ ต่อให้มีพระพุทธเจ้าสององค์ด้วย ก็ต้องมีคนที่บกพร่อง
ก็ต้องมีคนที่ไม่ดี ก็ต้องมีคนที่ยังมีข้อบกพร่อง คนที่ไม่สมบูรณ์
คนที่ทำให้เราไม่สบายใจ คนที่ทำให้เราไม่ไวใจ คนนั้นอาจจะ
เป็นคนที่คุณอื่นๆ เห็นว่าไม่เป็นไร แต่คนนี้ทำให้เราไม่สบายใจ
หรือคนอื่นเขาไม่มีปัญหากับคนนี้ แต่เรามีปัญหากับคนนี้ก็ไม่ได้

หรือคนนี้ โอโห! ทำให้คนมากคนเลยที่เห็นหน้าแล้ว
แทบจะเหม็นหน้าเลย เหมือนหมาหัวเน่าในหมู แต่เขาก็ไม่ได้
ต่ำกว่าเกรด วังั้นนะ แต่เขาก็ โอโฮ... ดูแล้วคนนี้นี่มันจะไปเอา
หลักเกณฑ์ของเราว่าต่ำกว่าเกรดเราก็ให้ออกไป ไข่ใหม่ ถ้าไม่
ต่ำกว่าเกรด เขาก็มีคุณค่า มีคุณธรรมพอสมควร แต่ก็ทำอะไร
ต่างๆ นานาที่มันน่าเคาะหัวเหลือเกิน มันน่าค้นหัวใจ คนเรามันมี
จริตนับไม่ถ้วนแหละ ทั้งสีลาต่างๆ มันก็น่าหมั่นไส้หรือน่าเกลียด
น่าชัง ทำให้ไม่ชอบใจก็ได้ และบางคนก็สีลามากมาย คนนี้สีลา
อย่างนี้ดูไม่จืด เบื่อไม่หลง ต้องเบื่อไม่หลงนะคนนี่ ชื่นเบื่อแล้วมัน
ก็ตายกันพอดี ถึงยังงี้ก็ต้องเบื่อไม่หลง

เราต้องรู้ความจริงว่าในกลุ่มหมูที่ดีขนาดไหนก็ตาม ต่อให้
มีพระพุทธเจ้าอยู่พร้อมกัน ๕ องค์เลยก็ตาม มันก็ต้องมีตัวเกเร
หรือไม่น่าชอบใจอยู่ในนั้นแหละ ดีไม่ดีก็ไม่ชอบใจเรานี้แหละ
กับคนอื่นเขาไม่เป็นนะ เป็นกับเรานี้แหละ หรือในทางกลับกัน
มันก็ต้องมีจนได้ ถ้ามีแล้วเป็นไง ถึงมี เราก็ต้องอยู่ให้ได้

เราอย่าไปนึกว่า แหม คนนี้ทำให้เราอย่างนี้ เราไม่อยู่ดีกว่า แล้วเราจะไปอยู่ไหนละ พุดแล้วเมื่อกี้ก็ ไปอยู่ไหนละ ไปอยู่ที่อื่นมันก็ไม่พาเจริญเท่าที่นี้

การปรับเปลี่ยนจิตที่คิดร้ายกับผู้อื่น

เราเองหรือบุคคลใดก็ตามที่มีมโนสัญญาเจตนาไปในทางร้าย จะมีเจตนาร้ายแก่ผู้ใดอย่างไร ขอให้เร**ตั้งใจตรวจสอบ**เลย ถ้าผู้ใดเคยทำมาแล้ว จะเรียนรู้จิตของเราเลยว่าจิตเราคิดอะไรอยู่ **ทำไมจิตของเราอยากจะทำคนนี้ออกไป** ก็เดือนตนเองได้ว่า ไม่ต้องไปคิดขจัดเขาหรอก โดยวิบากมันก็เป็นไปตามสัจจะอยู่แล้ว เราปรับตัวเราเถอะว่า เอ๊ ทำไมเราจะต้องคิดร้ายกับคนนี้ เราคิดร้ายอยู่คนเดียวด้วยซ้ำไป คนอื่นเขาไม่คิดอยากให้คนนี้ออกไปเลย คนอื่นเขาไม่ได้ชิงชังคนนี้เลย คนอื่นเขาก็รักดีด้วยซ้ำไป ทำไมเราถึงไม่รักคนนี้ ทำไมถึงไม่ชอบคนนี้อยู่คนเดียว

ถ้าอย่างนี้ เรา**ต้องปรับตัวเราเอง** ปรับมโนสัญญาเจตนาของเรา ว่าจิตของเราทำไมไปมุ่งร้ายกับเขา ทำไมไปเจตนาร้ายกับเขา ทำไมไม่ชอบใจเขา คิดไม่ดีกับเขา คิดไม่ดีกับเขานั้นแหละ คือมโนสัญญาเจตนา คิดไม่ดีกับใครก็คือมโนสัญญาเจตนาทั้งนั้น เราทำไมคิดไม่ดีกับเขา หัดปรับปรุงอันนี้ให้ได้

ฤทธิ์เดชของจิตวิญญาณ

วิญญาณของคนหมู่นี้เป็นวิญญาณดีทั้งนั้น หายากนะที่จะมีกลุ่มสังคมที่มีจิตวิญญาณดี จิตวิญญาณอาริยะ จิตวิญญาณชั้นสูง เราจึงต้องรวมกันให้เป็นสนามแม่เหล็กที่จะมีพลังงานวิญญาณที่เข้มแข็ง มีแรงเหนียวน่า เป็นพลังงานที่ยิ่งกว่าพลังงานทางวัตถุ เพราะเป็นพลังงานทางวิญญาณ ซึ่งเป็นนามธรรมที่ละเอียดมาก แต่ก็มีคุณลักษณะของพลังงานอื่นๆ เหล่านั้นด้วย เช่น มีคุณลักษณะอย่างฟิสิกส์ เป็นความร้อน แสง เสียง แม่เหล็กไฟฟ้าอะไรต่างๆ นานา มันมีครบ มีละเอียดกว่านั้นด้วย

นอกจากความร้อน แสง เสียง แม่เหล็กไฟฟ้าแล้ว มันมีพลังงานรู้ที่ซับซ้อนด้วยนะ และยังมีพลังงานที่ซับซ้อนลึกซึ้งกว่านั้นอีกด้วย เพราะเป็นอิทธิฤทธิ์ เป็นปาฏิหาริย์ เป็นฤทธิ์เป็นเดชชนิดหนึ่ง ที่ยิ่งกว่าฤทธิ์ปาฏิหาริย์ทางฟิสิกส์อีก

ทุกวันนี้เราใช้ฤทธิ์ทางฟิสิกส์ เป็นพลังงานออกนอกโลกได้ โอโห...พูดถึงกัน ส่งถึงกัน ดูรูป ดูอะไร ก็ส่งไปทางนี้ ทางวัตถุทั้งนั้น พลังงานทางวัตถุแปรเปลี่ยนไป ใช้ไฟฟ้า ใช้เทคโนโลยี อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ นานา พวกนี้เปลี่ยนแปลงหมดเลย จนกระทั่งกลายเป็นฤทธิ์เป็นเดช เหาะเหิน เดินน้ำ ดำดิน ล่องหน หายตัว มีทุกอย่างสารพัด เป็นพลังงานทางวัตถุทั้งสิ้น

จริงๆ แล้ว พลังงานทางนามธรรมก็มีฤทธิ์มีเดชอย่างนั้นได้ ทำได้ดียิ่งกว่าด้วย แต่ยากกว่าแน่ แล้วทุกวันนี้พลังงานทางวัตถุ มาช่วยทำแล้ว มีฤทธิ์เดชเดินน้ำดำดิน อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนา-ปาฏิหาริย์ มันทดแทนได้แล้ว เราไม่ต้องไปคิดหрок ไม่ต้องเอา พลังงานทางนามธรรมไปใช้อันนั้นหрок เอาพลังงานมาล้าง กิเลสกันเถอะ เพื่อพัฒนาจิตวิญญาณให้เป็นอาริยชน

โรงซ่อมสร้างจิตวิญญาณ

วิญญาณอาหารในหมู่เราเป็นอาหารชั้นเยี่ยม จะหาอาหาร ของพลังงานทางจิตหรือวิญญาณอาหารที่ดีกว่านี้ได้ที่ไหน อาหาร แปลว่าเครื่องอาศัย เราก็ได้อาศัยวิญญาณซึ่งเป็นนามธรรมที่อยู่ รวมกันนี้พัฒนาให้เป็นจิตวิญญาณของอาริยชนได้

ถ้าหมู่กลุ่มคน ๕ คนเป็นคนน่ารักทั้ง ๕ คน เราก็มีวิญญาณ ของคนที่น่ารักทั้ง ๕ คนนั้นแหละอยู่ด้วยกัน ถ้ามีวิญญาณที่นารัก อบอุณเป็นร้อย เราก็ได้อาศัยวิญญาณนี้ นี่คืออาหาร วิญญาณนั้น หรือจิตวิญญาณทั้งหมดนั้นก็รวมทั้งเจตสิกอีก ๓ เวทนา สัญญา สังขาร จิตเจตสิกไม่มีตัวตนให้เราเห็นด้วยตาหยาบ แต่มีญาณ ที่หยั่งรู้และอ่านของตนได้แล้วก็ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้

พวกเรามีเจตสิกที่เป็นกุศล เพราะได้ล้างละ ได้ฝึกปรือ ได้เปลี่ยนแปลงเจตสิกอย่างนั้น จนเป็นได้แข็งแรงแล้วก็มี ยังไม่ แข็งแรง ยังต้องพัฒนาอยู่ก็มี แต่ก็มีความเข้าใจเรียนรู้สิ่งนี้กัน

อาตมาก็สอนอยู่ แล้วพวกเรา ก็ฝึกฝนกันอยู่ เพื่อเปลี่ยนแปลงจิต เจตสิก รูป นิพพาน ให้ก้าวไปสู่จิตเจตสิกที่สูงขึ้นไปเรื่อยๆ เป็น อาริยมบุคคล ขึ้นไปเป็นโสดาบัน สกิทาคามี อนาคามี อรหันต์

หมู่กลุ่มเรานี้เป็นอุชอม เป็นโรงงานสร้างวิญญาณ โดยเฉพาะ เป็นแหล่งแห่งวิญญาณาหารที่ชัดเจนที่แท้จริง

พวกเราเป็นพวกอเทวนิยมหรือพวกบุญนิยม เราจะมิกลุ่ม คนอย่างนี้ ทำงานฟรี ไม่ได้เอาเงิน ยศยังไม่ได้เลย ถึงแม้จะเป็นผู้รับใช้ เป็น ผรช. ใหญ่เลยนะ เป็นผู้รับผิดชอบหนัก ทำงานจริงเต็มที่ นี่เราพูดความจริงกัน เอาสัจจะมาพูด คุณทำงานหนัก คุณรับตำแหน่งสูง ตำแหน่งที่จะต้องดูแลควบคุม คุณต้องทำงานมาก แต่ไม่มีเงินเดือน ถูกตำมากด้วย ผิดพลาด คุณต้องรับผิดชอบ เพราะเป็นคนดูแลหมดแล้วนี่

เราก็ทำกันอย่างสัจจะ เราปฏิบัติตัวเองหรือฝึกฝนตัวเอง ในกลุ่มหมู่สังคมของพวกเรา ไม่ได้ไปหลบเลี่ยง ไม่ต้องเอา อะไรมาลอกมาล่อมาพราง เรื่องจริง คุณเป็นใหญ่คุณก็ต้อง รับผิดชอบใหญ่ แล้วคุณต้องทำงานหนัก แล้วคุณก็ไม่ได้เงิน แลกอย่างนี้เป็นต้น สัจจะแท้ๆ โดดๆ เลย เพียวๆ เลย

มีแต่โลกุตรทรัพย์ที่จะได้ ไม่ต้องล่อ คุณก็ทำให้ได้จริง คุณไม่ต้องคิดถึงโลกุตรทรัพย์ก็ยิ่งได้เลย ทำให้สัจจะมันตรง มันก็คือสัจจะแล้ว ไม่ต้องเอาบุญมาล่อเหมือนกับทางโลกเขา เราไม่ได้พูดอะไรมากมาย แต่มันก็เป็นสัจจะ ไม่พูด คุณก็รู้แล้ว

เราทำด้วยสัจจะความจริง เพราะเราขยัน ขยันด้วยสัจซึ่งขยันไม่เหมือนเขา เราขยันมากกว่าเขาไหม ไม่มากกว่าเขาเท่าไรหรอก เพราะว่าอันโน้นมีของล่อ มันได้มากกว่า พวกเราทำไปมากแล้วนี่ ก็อยากจะหยุด ก็เลยเกียง คุณเกียงไป หยุดไป คุณก็เสียเวลาไป แล้วคุณก็ไม่ได้อะไรที่เจริญกว่านั้น

พระพุทธเจ้าถึงสอนไม่ให้หยุดอยู่ อาตมาก็เอามาเตือนพวกเราแล้ว เราไม่เมื่อย เราไม่ควรพัก เราก็จืดไปเรื่อยๆ เราไม่พักเราไม่เพียร ไม่พักก็คือเพียร ถ้ารู้สึกควรพักแล้วเราก็จืดพัก มันเป็นเวลาควรพักหรือว่าเจ็บป่วย เวลาที่ควรพักคือตามกำหนดเวลา หรือว่าเราสมควรจะพักเพราะเราทำขนาดนี้แล้ว ก็ควรพักผ่อนบ้าง

ขยันจนเป็นตถตา

พวกเรานี้แต่ก่อนซี้เกียจกว่านี้ พอมาปฏิบัติธรรมแล้ว เราจะขยันมากขึ้น แต่ก่อนนี้เราขยันเพราะอะไร ขยันเพราะเราต้องการลาลาภ ยศ สรรเสริญ โลกียสุข มาเป็นของเราให้มากที่สุด เป็นสุขแบบโลกียที่ผู้คนแก่งแย่งกันไม่จบไม่สิ้น

พอมาที่นี้ เราไม่เอาแล้ว ลาภ ยศ สรรเสริญ โลกียสุข เราขยันเพื่อสัจธรรม เพื่อความดี เพื่อตัวเราเองจะได้ขยันขึ้น ศาสนาทางพระเจ้าเขาบอกขยันทำงานเพื่อพระเจ้า เราไม่ต้องเพื่อพระเจ้า แต่ก็เหมือนกันนั่นแหละ คือเราทำงานเพื่อคุณค่า

ของมันเอง ทำเพื่อสิ่งที่ตั้งถามนี้เอง เราไม่ต้องมีสิ่งล่อ ไม่มีอำมิส ไม่ได้ทำเพื่อลาภ เพื่อยศ เพื่อสรรเสริญ ไม่ได้ทำเพื่อโลกียสุข เราทำเพื่อสิ่งที่ตั้งถามในตัวมันเอง หรือทำเพื่อให้เราเจริญ เพื่อเราจะขยันขึ้น เราจะได้มีสมรรถนะมากขึ้น ถ้าเราขยัน เราก็ทำเพิ่มขึ้น ชักซ้อมบ่อยๆ ลงมือทำบ่อยๆ ฝึกปรือบ่อยๆ อบรมตนบ่อยๆ ทำบ่อยๆ นั่นเอง มันก็ชำนาญขึ้น มันก็รู้เหลี่ยม นอกจากชำนาญขึ้นแล้ว เก่งขึ้นด้วย รู้มากขึ้นและเข้าใจมากขึ้น ทำได้คล่องแคล่ว ทำได้ง่ายขึ้น พวกนี้เป็นทักษะ เป็น skill เป็นความชำนาญขึ้นมาเรื่อยๆ อย่างแท้จริง

ส่วนคนที่เคยขยัน แต่มาปฏิบัติธรรมแล้ว ขยันน้อยลง กลับขี้เกียจ แสดงว่าเราไม่พัฒนา เป็นคนประมาทและโง่งม ส่วนคนฉลาดแต่ก่อนนี้ขยัน ทำงานแกลกลาก ยศ สรรเสริญ พอทำงานทางนี้แล้ว แม้มันไม่แกลกลาก ยศ สรรเสริญ เราก็ขยันขึ้น แสดงว่าเราก็ดีขึ้น เราไม่เสื่อมลงแล้ว เราขยัน เราดีขึ้น เราก็เจริญแน่

แล้วมันก็ลึกซึ้งตรงที่ว่า โฉ่ แต่ก่อนนี้เราทำงานเหมือนลา เขาจะล่อให้ลาเดิน เขาก็เอาไม้มาผูกอยู่ข้างหน้า หย่อนไปแล้ว ก็เอาหญ้ามาหย่อนไว้ตรงที่หน้าลา ผูกไว้กับหัวลานี้แหละ แล้วลามันก็จะตามไปกินหญ้า ลากี่เลยเดิน โฉ่โฮ ด้่อนะลานี้ ดีให้เดิน มันก็ไม่ค่อยเดินง่ายๆ แต่เอาหญ้าล่อนี้เดินเลย มันจะเดินไปเอาหญ้า แต่มันไม่ได้สักทีเพราะหญ้าติดหัวมันไปเรื่อย มันก็เลยเดินตามหญ้าไปเรื่อยเลย จะกินหญ้า เลยได้แรงงานเดิน

นั่นแหละเหมือนกันกับโลกีย์ เขาเอาลาภ ยศ สรรเสริญ โลกีย์สุขล่อ แล้วคุณก็เลยขยัน แล้วคุณก็ทำงาน เพราะคุณต้องการสิ่งแลกเปลี่ยนเรียกว่า**อามิส** เหมือนลาโง่ที่ตามหญ้านั่นนะ แต่ที่เราไม่แล้ว เราไม่มีอามิส เราไม่มีเครื่องล่อ แต่เราทำด้วยปัญญา ทำด้วยความเข้าใจและเราก็ทำเต็มใจทำ อันนี้จึงเป็นความเจริญของมนุษยชาติ

เอาละ วิริยะ เราก็มีสักซึ่งอย่างนี้ ไม่ใช่วิริยะหรือเพียรเพียงเพราะโลกียะหรืออามิสล่อ แต่เราเพียรเพราะ**ภูมิปัญญา**ของเรา นักเรียนฟังให้ดี ถ้าเราจะขยันหมั่นเพียรนี้ มันก็เป็นความจริงของเรา พวกเราเป็นนักเรียน เราไม่ได้อะไรหรอก คะแนนก็ไม่ได้ให้จากขยัน แต่ถ้าเราซักซ้อมความขยัน เราก็จะขยันติดตัวไป **ขยันจนกระทั่งเป็นตถตา** จนมันเป็นเอง ขยันเอง มันเป็นอย่างไร ทำอย่างไร ขยันนี้ฝึกอย่างไร ไม่รู้ มันเป็นอย่างไร มันเป็นธรรมดาของเรา ขยันจนเป็นธรรมดา ไม่ขยันเป็นใจ ทำไม่เป็นทำเป็นแต่อย่างนี้ ขยัน แล้วทำอย่างไร ก็ฝึกมา ฝึกจนเป็นตถตา หรือเป็น**อัตโนมัตติ** เป็นเช่นนั้นเอง เป็นเอง ไม่ต้องฝืน ไม่ต้องไปเอาพลังแรง ขยันหนอยนะ ไม่ต้องแรงเลย คุณจะรู้สึกเอง คุณจะเข้าใจ เออ มันมีความเฉยๆ มันธรรมดา ก็ทำไปสิ มีฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา มันยินดี ไม่มีอะไรมาต่อต้าน ยินดีที่จะทำ ฉันทะ แล้วมันก็ขยัน วิริยะ ลักษณะขยันเกิดอย่างนั้นนะ ด้วยจิตตะ เอาใจใส่อยู่ ไม่ใช่ว่า โส ใจนี้อยากไปโน่น ใจไม่พอ

ไม่เต็มใจไปอยู่ที่ไหนก็ไม่รู้ ไม่เต็มใจ แต่เราเต็มใจ ก็มีใจอยู่กับอันนี้ที่ทาอยู่ แล้วก็มิวัมงสาเป็นตัวตรวจสอบ พิจารณาภาวะอะไรมันบกพร่อง อะไรมันเสียหาย มันก็เป็นธรรมชาติของคนที่ฉลาด ทำงานอะไรก็ต้องตรวจสอบ ก็เท่านั้นเอง ใช่มั้ย

ตัววิริยะในหมู่พวกเราเป็นวิริยะที่ต่างจากโลกียะเขา เป็นวิริยะที่มีคุณค่าสูง ไม่ได้ทำเพื่อลาภ ยศ สรรเสริญ โลกียสุข เป็นวิริยะของคนเจริญที่เต็มใจจะขยัน เพราะฉะนั้นเร่งให้ขยันขึ้นมา ที่นี้มีสิ่งแลกเปลี่ยนน้อยหรือไม่มีสิ่งแลกเปลี่ยนแต่บางคนอย่างศิษย์เก่าหรือใครก็แล้วแต่ ยังอยากได้เงิน มันเป็นความคะนอง อยากจะลอง มันยังไม่ได้อะไร ยังโหยหา เป็นธรรมชาติของกิเลส อยากจะได้เงินบ้าง ไปใช้ไปสอย ไปซื้ออันโน้นอันนี้ให้พอใจ แฮม เราจะโตแล้วควรจะมีเงินซื้อเองมั่ง อยากได้เงินของตัวเองมั่ง ไปขอแต่พ่อแม่ ขอผู้ใหญ่ มันก็อยากจะได้ แฮม มันไม่เคยมีเงินร้อยเงินพันเงินหมื่นมาซื้ออันนี้ แต่ก็คงไม่คิดใหญ่ คิดโตไปจนกระทั่ง แฮม จะได้เงินแสนเงินล้านที่จะไปซื้อบ้านใหญ่ ซื้อเพชรซื้อพลอย คงไม่คิด คงเข้าใจแล้วละ แต่อยากบ่าเรอใจเล็กๆ น้อยๆ บ้างอยู่ ถ้าใครเป็น ก็ล้างเสีย พยายามวางเสีย มาฝึกตนให้แข็งแรง ให้กลายเป็นคนที่ไม่ต้องมีสิ่งนี้ล่อเลย ไม่ต้องมีอะไรมากมาย เอาแต่สาระสิ่งที่เป็นปัจจุัย แล้วก็ปฏิบัติตัวเองเข้าไปเป็นธรรมชาติ คนที่มีทรัพย์สินเงินทองก็จะเป็นภาระ คนที่ไม่มี อยาไปมีเลย ฟังให้ดีๆ ก็เข้าใจ พยายามล้างกิเลสเราเถอะ

มิตรดี สหายดี สังคมสิ่งแวดล้อมดี

สรุปแล้วก็คือจงรวมหมู่รวมกลุ่มกันให้แน่นเหนียว ให้ฝึกให้มีเครือข่ายที่สานกันสนิทเนียน **ปฐมอโศก**นี้เป็นชุมชนแรกที่รวมหมู่รวมกลุ่ม มีตัวอย่าง มีมวล มีเหตุมีปัจจัย มีการดำเนินชีวิต มีโรงงาน มีอะไรต่างๆ นานาที่ไม่เหมือนใคร เพราะเป็นแห่งแรก

ชุมชนต่อมาก็คือ**ศิระะอโศก**ที่จับกลุ่มกันคล้ายปฐมอโศก ขึ้นมาซ้อนกัน ปฐมอโศกกับศิระะอโศกจะไล่เรียงกัน แต่จะมีลีลาต่างกันบ้าง ในรายละเอียด

เอาละ อาตมาไม่ตั้งใจจะขยายความเรื่องชุมชน ก็ขอพูดเป็นองค์รวมเท่านั้นว่า พอเราทำปฐมอโศกได้รูปได้ร่างขนาดหนึ่งแล้วอาตมาเคยพูดว่า ที่นี่เรามีเสนาสนะ**สัปปายะ** มีสถานที่ที่เราภาคภูมิใจ มีหมู่บ้านของเรา มีต้นหมากกรากไม้ที่กำลังเขียวขึ้นมา มีน้ำตก และยังมีอะไรต่ออะไรเพิ่มเติมอีก อาตมาเคยถามนานแล้วนะ หลายปีแล้ว พวกเราก็บอกว่า มีความรู้สึกอย่างนี้กันว่า โอ้...เสนาสนะของปฐมอโศกเรานี้ นารี้นรมย์ น่ายุ่ณาอาศัย พวกเราจะชื่นชมบรรยากาศของเสนาสนะ

สถานที่นี้องค์รวมมันดีแล้ว ขาดอีกนิดหนึ่งที่เหม็นขี้หมูเท่านั้น ถือเสียว่าเป็นผัสสาหารอย่างหนึ่งเพื่อที่จะเกิดคุณค่าประโยชน์ ในหมู่เราก็ต้องมีสิ่งที่ไม่ดีเป็นส่วนย่อยอยู่บ้าง แต่คำรวมมันดี มันยิ่งใหญ่ แล้วเราจะไปไหน เราก็ต้องอยู่อย่างนี้แหละ

ถ้าคุณหนีไป คุณไม่มีกิน คุณก็ต้องจําาน คุณไม่มีอะไรจะกินแล้ว คุณก็ต้องอดสี มันจําาน เหมือนกับพวกฤาษี คุณไม่ได้กระทบสัมผัสทางตา หู จมูก ลิ้น กาย แล้วคุณก็บอกว่าคุณไม่มีกิเลสแล้ว คุณพยายามสะกดจิตด้วยการนั่งสมาธิกดข่ม คุณก็ทำได้ง่าย ๆ อย่างนั้นมันไม่ยากหรอก เพราะไม่มีอะไรมากระทบกระทั่งกระเทือนอะไรนี้ ถ้าคุณหนีห่างจากมัน มันไม่กระทบคุณ คุณก็ง่ายสิ มันไม่มีอะไรมาให้ผัสสะ ให้เกิดปัญญา

แบบนี้ไม่ใช่วิธีการของคนเก่ง เป็นวิธีการของคนชั้นรองลงไป เป็นชั้นเก๊ เป็นพวก second hand ไม่ใช่พวก first hand เป็นพวก low class ไม่ใช่พวก first class การที่ไม่มีผัสสาหารอย่างนั้น มันจะสัมผัสสาหารอย่างนี้ได้ยังไง มีกิน มีอยู่ มีให้สู้

ที่นี่มีจะกิน แต่เราจะอดนะ อันนี้เป็นผัสสาหารที่เจริญกว่า ไข้ใหม่ มีให้สู้ที่สำคัญ ที่ออกไปนี้ ส่วนมากมันไม่สู้แน่แหละที่จะไปนะ ไปเพราะไม่สู้แน่แหละ ที่นี่มีให้สู้ มีให้กิน มีให้อยู่ สิ่งเหล่านี้เป็นผัสสาหารที่ดีกว่า เหนือชั้นกว่าเยอะ พระพุทธเจ้าถึงตรัสว่านี่แหละมิตรดี สหายดี สังคมสิ่งแวดล้อมดี ทั้งหมดนี้แหละ คือทั้งหมดทั้งสิ้นของพรหมจรรย์แล้ว เพราะฉะนั้นคนที่แยกออกไปนี้ แหม อภิธรรมมหาโคตรโง่งนะ ฟังไว้นะ แล้วจำไว้นะที่อาตมาพูดนี้

ต้องหาความจริงให้เจอ

เวลาละที่บอกว่าถ้าเพื่อว่าอาตมาไม่อยู่แล้วเราจะทำอย่างไร ที่สำคัญต้องหาความจริงให้เจอ คนที่ทำถูกต้องนี้จะต้องเข้าใจ มีญาณปัญญาเข้าใจความจริง เราจึงต้องฟังพิจารณาให้ดี ๆ ว่า เอ๊ เราอยู่ที่นี้แล้ว เราจะทะเลาะหรือว่าจะระแวงกัน อย่าว่าแต่ถึงขั้นทะเลาะเลย จะระหองระแหงอะไรต่ออะไรกันก็ไม่ควร ที่นี้ต้องการหม่อมวล และไม่ต้องการก็ได้ว่าต้องการความอบอุ่นหรือต้องการความร้อน ก็ต้องการความอบอุ่น ต้องการความสุขเย็น ไม่ใช่สุขร้อนๆ สุขเดือดๆ ไม่ใช่ เราต้องการอยู่อย่างรวม อย่างสมาน อย่างเย็น แต่เราจะทำให้มันสมานได้ก็ต้องสามัคคีกัน

ความสามัคคีคือการขัดแย้งอันพอเหมาะ คนเรามันต้องมีความขัดแย้ง ถ้าไม่ขัดแย้งก็โง่เลย ที่ไหนก็แล้วแต่ ถ้าไม่มีการแย้งกัน ไม่มีการวิจัย ไม่มีการวิจารณ์กัน ไม่มีการกระทบกระทั่งอะไรกันเลยนี่ ตรงนั้นตายสนิท เน่าสนิทแล้ว ไม่งอก ไม่เงยแล้ว สิ้นสภาพหมดแล้วเพราะตายสนิทเน่าสนิท

มันจะต้องมีสิ่งที่จะขัดเกลากัน กระทบกัน กระเทือนกัน เป็นสามัญ แต่ไม่มาก อาตมาว่าชาวอโศกเราไม่หยาบคายนะ กระทบกระทั่งกัน ก็ไม่ได้หยาบคาย ไม่ได้รุนแรงอะไร โดยเฉพาะสายโทสมุล อาตมาว่าเรามีไม่มาก โทสะที่แสดงออกน้อย ไม่รุนแรง มีริ้วๆ ใดๆ ออกมาบ้าง บางคนนี่ไม่มีใครรู้ด้วยซ้ำ

ฉันจะทะเลาะกับมันทางหัวใจนี้แหละ ไม่ให้ใครรู้ แม้แต่เจ้าตัวเขายังไม่ยอมให้รู้ด้วยซ้ำ แค่ว่าทะเลาะกับเขาทางหัวใจนี้แหละ ขนาดนั้นเลยนะพวกเรา

คือเข้าใจนะ มีหิริมีโอตตบปะ แล้วก็ต้องรักษามาตด้วย บางทีมันทนไม่ได้ มันก็ออกมาทางกาย ทางวาจาบ้าง มันก็รู้นะ วาจาอย่างนี้ไม่ค่อยเข้าที่ คนอื่นเขาได้ยินได้ฟัง เขาก็ท้วงให้บ้าง เขาได้เห็นได้ยินสื่ลาอย่างนี้ เขาก็บอกกันเตือนกันบ้าง

สรุปแล้วเรื่องโทสะพวกเรานี้ไม่ดุและไม่หยาบ สายราคะ สายโลภะก็มีอยู่พอสมควร อาตมาว่าสายโลภะนี้มีสื่ลาเยอะกว่าสายโทสะ ราคะก็สื่ลาร้าย สื่ลาเหลือกินเหมือนกัน แต่หลายๆคนเมื่อสังวรแล้ว เมื่อรู้แล้ว อย่างเช่นเราเกิดอาการจิตใจมีสีชมพู เกิดราคะแบบนี้ เราก็มารู้ จะสังวร หลายคนไม่กล้าแสดงออก ไม่อยากมีความรู้สึกอย่างนั้น ไม่อยากแสดงออกหรืออก มันอาย

คนที่มีความปัญญาเพียงพอเท่านั้นที่จะรู้ความจริง และทำตนเองได้เหมาะสม ทั้งการจะอยู่จะไป จะมาสร้างจะมาสรร คนที่รู้ความจริงเท่านั้นที่จะทำสิ่งที่ดีที่สุดได้ ถ้าไม่รู้ความจริงอย่างสมบูรณ์หรือชัดเจนถูกต้อง ก็ทำไม่ได้ และทำผิดๆ เพี้ยนๆ

เราจะหากลุ่มคน มนุษยชาติ ที่มีมवलวิญญาณเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีทิวฐิสัมมัตตา มีศีลสัมมัตตาอย่างนี้ มีเมตตา ภาวกรรม วชิกรรม มโนกรรม และก็มีสาธารณโภคีอย่างนี้ วิญญาณคนอย่างนี้ กลุ่มคนอย่างนี้ไปหาที่ไหน

อาดมาบอกให้เลยว่า สังคมกลุ่มชาวอโศกจะเป็นสังคมกลุ่มตัวอย่างของมนุษย์โลกในอนาคต ตอนนี้ก็เริ่มเป็นแล้ว คนเขายังไม่รู้ ยังไม่เข้าใจ ทำได้งายไหม อย่างนี้ดีไหม ดีเลิศจริงๆ ไม่ใช่ว่าอาดมาหลงตัวนะ พวกคุณคิดดูดีๆ เถอะ

ที่นี้เป็นสังคมที่อาดมาบอกให้ว่าประชาธิปไตยที่วาทิตี ที่นี้สุดยอดประชาธิปไตย อิศรเสรีภาพยิ่งกว่า ภราดรภาพยิ่งกว่า สันติภาพยิ่งกว่า ที่นี้สงบยิ่งกว่า สมรรถภาพเราสร้างกันอยู่ ทุกคนฝึกปรือ มีความรู้ความสามารถ แล้วก็รับใช้สังคม เป็นสมรรถภาพแบบบุญนิยมด้วย เป็นความรู้ความสามารถที่ไม่ใช่ไปขูดรีดเอาเปรียบเอาไรด์ กอบโกยแลกเปลี่ยนเอามา ถ้าคุณยังแลกเปลี่ยนมา ค้ำมันก็ยังลด คุณก็ไม่มีค่าอะไรเลย

แต่สมรรถภาพของเราเป็นสมรรถภาพที่มีคุณค่าสูงส่ง แล้วบูรณภาพหรือบูรณาการนี้เราก็นำมาก่อนเขา อาดมาใช้คำว่าบูรณภาพ มาก่อนคำว่า บูรณาการ มาแต่ไหนๆ เดียวนี้ แหม ฮิต Integrate บูรณาการ อาดมานำพามาแล้ว เราก็บูรณาการอยู่ตลอดเวลาจริงๆ จะลักษณะไหนก็แล้วแต่

คุณจะไปแยกย่อยบูรณาการลักษณะไหนก็ตาม เราก็ทำอยู่ทั้งนั้น ทำลึกกว่าด้วย ตรงที่บูรณาการให้เข้าถึงวิญญาณ เข้าถึงชั้นจิตที่เปลี่ยนแปลงให้มั่นคงถาวร ให้เป็นบูรณาการที่ถึงขั้นความมั่นคง เกิดบูรณาการที่มั่นคงแข็งแรงด้วย เราทำอยู่อย่างแท้จริงเป็นสังคมที่อาดมามั่นใจ ไม่ใช่หลงเลอะไม่ใช่ขังมงาย

เราต้องหาความจริง ทบทวนตรวจสอบด้วยปัญญาที่เรามี ให้จริงเลยว่า พระพุทธเจ้าตรัสสอนว่าทุกอย่างไม่ใช่ตัวไม่ใช่ตน ทุกอย่างไม่ใช่เที่ยงแท้ ไม่ใช่จะมายืนหยัดยืนยันอยู่เป็นตัวตน เที่ยงแท้แน่นอน มันมารวมกันแล้วก็สลาย เป็นสภาพหมุนเวียน เคลื่อนตัวอยู่ตลอดนิรันดรกาล ทุกอย่างเป็นการเคลื่อนตัว แล้วก็รวมตัว เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป เลื่อนไหลไป เปลี่ยนแปลงไป สิ่งที่จะสูญสิ้น เป็นสูญญตา ก็จะสูญ ไม่มีมาอีก อะไรที่มีมาอีก อยู่ ยังเหลือเชื้อที่จะติดตาม มันก็จะนำมาติดตาม อย่างวิญญาณ เป็นต้น สังสมเพราะอึดตา สังสมเพราะอวิชชา ก็สังสมกันมา เมื่อเราศึกษาปฏิบัติชำระกิเลสจนเกิดผลเป็นวิชาแล้ว เราก็เปิดให้ส่วนนี้ที่มันสังสม มันก็สังสมไปตามธรรมชาติ ส่วนที่ไม่สังสม เราก็ล้างมัน จนไม่เกิดการสังสม

คนที่ เป็นพระอรหันต์ จะพัฒนาตนเองไปเป็นพระพุทธเจ้า ท่านจะหยุดการสังสมอกุศล พระอรหันต์ที่เป็นโพธิสัตว์มหาสัตว์นี้ สัพพปาปัสสะ อกรรมง ท่านหยุด ไม่ทำแล้วสิ่งไม่ดีไม่งาม ท่านสังสมแต่ดี สังสมแต่กุศลเป็น กุสลัสสุปสัมปทา และ สจิตตปริโยทปนัง ท่านทำจิตสะอาดบริสุทธิ์ได้แล้ว

ท่านก็ใช้จิตสะอาดนี้อยู่กับความเหน็ดเหนื่อย อยู่กับการทำงานมากขึ้นไปอีกเพื่อรื้อขนสัตว์สุโลกุตรภูมิ สิ่งที่ท่านสังสม จึงมีแต่ดี ๆ สังสมไปแล้วก็เรียนรู้ซอกลงไปในสิ่งนั้นอีกว่า แม่ดี ก็ไม่ยึดเป็นเรา เป็นของเรา ฝึกปรือไป มันดีมากขึ้น ๆ มันน่ายึด

มันน่าหลง ยิ่งมาก ยิ่งเจริญ ยิ่งวิเศษๆ ยิ่งยอดเยี่ยม ยิ่งเป็น
อภินิหาร ยิ่งเป็นสุดยอดปาฏิหาริย์ เป็นความมหัศจรรย์เหลือเชื่อ
ยิ่งเป็นสิ่งดีวิเศษนามหัศจรรย์ ท่านก็ยิ่งฝึกปรือสูงขึ้นๆ อีก มันยิ่ง
น่ารัก น่ายึดถือ น่าติดตาม ไม่น่าพราว ไม่น่าจากสิ่งที่ดีที่วิเศษ
นั้นนะ แต่สุดท้ายท่านก็ทำใจ หัดฝึกล้างสิ่งที่ดีที่วิเศษสุดยอดนั้นได้

สมมุติคุณได้สัมโพธิญาณเดี๋ยวนี้เลยนะ คุณทิ้งไม่ลงหรอก
คุณยังวางไม่เป็นเพราะไม่เคยฝึกวางให้มากพอ ที่ผ่านมา คุณวาง
ได้แค่ขี้หมา คุณยังมีขยะอีกเยอะที่ทุกวันนี้ยังวางไม่หมดเลย
คุณมีดีแค่กิ่งก้อย มีดีแค่หัวแม่โป้งแค่นั้น คุณยังวางไม่ไหวเลย
ยังติดยึด ยังเอาดีไปเป็นมานะ เอาดีไปถือไปชมคนนั้น ไปถือสา
คนนี้ ไปหวงแหน เพราะคุณไม่ได้ฝึกล้างมาก่อน

ถ้าคุณมีดีที่สดมหัศจรรย์ ดีสุดยอดเป็นสัมมาสัมโพธิญาณ
ให้คุณได้เดี๋ยวนี้ละ คุณจะวางไม่ลงหรอก วางไม่ได้แน่นอน แล้ว
จะบ้าด้วย จะเอาไปอาละวาดคนอื่นด้วย เพราะมันไม่ถูกสัดส่วน
แล้วมันไม่เป็นลำดับ มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ เหมือนกับว่าคุณมี
กิเลสเท่านี้ คุณหัดวาง หัดไม่ติดไม่ยึดแล้ว สละเถอะ ๕ บาท
สละได้ไหมเด็กๆ ได้ ๕ บาท สละง่าย สละ ๕๐ บาท ได้ไหม ได้
ยากกว่าไหม สละ ๕๐๐ บาท ยากขึ้นกว่า ๕๐ แล้ว สละห้าพัน
บาท ห้าแสนบาท ยากแล้ว เห็นไหม มันวางยากแล้ว สละยาก
แล้ว สละห้าล้านบาท ไม่ต้องพูดถึงเลย จ้างก็ทำไม่ได้ ขึ้นสละ
ห้าล้านบาท ตายแน่ๆ เลย สัมโพธิญาณนี้ราคาห้าล้านไข่มุก

คุณค่าความดีงามของสิ่งที่ดี คุณค่าโลกุตระธรรมนี้ มีคุณค่ายิ่งกว่าราคาแสนราคาล้านเสียอีก

🌸 **สังคมาที่โลกต้องการ** 🌸

รู้ไหม **สังคมา**ไหนรวยที่สุด สังคมาอะไรนี่แหละ เพราะอะไร เพราะอะไรก็มีสมบัติที่มีคุณค่าสูงมากที่โลกต้องการ มี demand (อุปสงค์) สูงมาก เขาต้องการคนที่จิตไม่โลภ ไม่โกรธ ไม่หลง จิตคนที่สร้างสรรค์ แข็งแรง ขยันและจิตที่เสียสละ สร้างสรรค์และเสียสละ ไม่เอาลาภไปแลกลาภ ไม่เอาไปอวดอำนาจเบ่งข่มใคร ไม่เอาไปไขให้มันเป็นภาวะซับซ้อน ที่ไปทำลายสิ่งดีอื่นๆ จนกลายเป็นการทำลายสังคมา จะมีแต่การเกื้อกูลขยายออกไปด้วย

คุณลักษณะอย่างนี้เป็น**คุณลักษณะพิเศษ**ที่**ทั่วโลกต้องการ** ถ้าผู้บริหารทุกวันนี้มีคุณลักษณะอย่างพวกเรานี้ โอบบ้านเมืองไม่เป็นอย่างนี้หรอก ลักษณะผู้สร้างสรรค์ เสียสละ มีน้ำใจ มีก้น้อย สันโดษ อย่างที่เราเป็นอย่างนี้ เป็นคนที่มีคุณธรรม ๙ ที่เรียกว่า**คนวรรณะ ๙** เริ่มตั้งแต่เป็นคนเลี้ยงง่าย บำรุงง่าย มีก้น้อย สันโดษ ขัดเกลากัน มีศีลเคร่ง มีอาการน่าเลื่อมใส ไม่สะสม ไปจนกระทั่งเป็นคนยอดขยัน ถ้าคุณเป็นคนอย่างนั้น และมีผู้บริหารเป็นคนอย่างนี้จริง ประเทศชาติเจริญหมดแล้ว

ขอยืนยันว่าโลกทั้งโลกต้องการคนอย่างพวกเรา ดีমানด์สูงมาก และขาดมากำลัง supply (อุปทาน) สิ่งนี้ สร้างสิ่งนี้ขึ้นมา ให้แก่สังคม ป้อนให้แก่โลก เขาไม่รู้ว่าขาดมาสร้างอันนี้ให้ แต่ลึกๆ จริงๆ แล้ว เขาต้องการสิ่งนี้ มันเป็น demand (อุปสงค์) อย่างสูงของสังคม แล้วก็หายากด้วย ราคามันต้องแพงไหมละ ต้องสุดแพงเลยใช่ไหม ตามหลักเศรษฐศาสตร์พื้นฐานง่าย ๆ

ที่อโศกนี่แหละมีคนชนิดที่โลกต้องการ มีเยอะกว่าที่อื่นๆ สังคมอื่น ขาดมากล้าพูดเต็มปากในขณะนี้วันนี้ว่า ชุมชนอโศกมีคนชนิดที่โลกต้องการสูง เป็นคนมีศีลสัมปทา เป็นผู้เข้าถึงศีล มีศีลที่ขัดเกลาถึงขั้นวิมุตติญาณ มีสมาธิ มีปัญญา มีวิมุตติ และวิมุตติญาณทัศนะ เป็นวิมุตติอันหาอาสวะไม่ได้ อย่างที่ท่านบอกไว้ในกัมมัฏฐสูตร

ในที่ของเราเนี่ยทุกคนมีศีล จะเด่นในศีลแต่ละข้อคนละอย่างคนละอันก็แล้วแต่ ก็คือเป็นคนมีศีลมีธรรม มีคุณค่า ขาดมาตั้งใจสร้างให้สังคม ทุกวันนี้ขาดมาสร้างคน สร้างสังคม สร้างวัฒนธรรม สร้างอันนี้ให้แก่สังคม สร้างขึ้นมาได้ขนาดนี้ เป็นรูปเป็นร่างพอสมควรแล้ว เป็นสังคมอโศก เป็นสังคมบุญนิยมอย่างนี้

ขาดมาขอยืนยันว่าสังคมลักษณะอย่างนี้ ประกอบไปด้วยบุคคล วัฒนธรรม พฤติกรรม หลักเกณฑ์ทุกอย่าง เข้าใจอย่างนี้ แล้วก็ทำอย่างนี้ให้แก่สังคมนี้แหละ เป็นตัวอย่าง เป็นสังคมราคาแพง และเขาต้องการสังคมอย่างนี้ คนเข้ามาเห็นไหม โอโฮ มา

อยู่ที่นี้แบบนี้ ถ้าคนทั้งโลกมีอย่างนี้ก็ดีนะสิ คนที่มีปัญญาจะ
 อุทานอย่างนี้ทั้งนั้น โอโฮ อยู่อย่างนี้มันสงบ อุดมสมบูรณ์ โอโฮ
 สบายจังเลยเนาะ เขาจะอุทานอย่างนี้ทั้งนั้นแหละ คนที่มีปัญญา
 ปัญญาชนที่แสวงหา

คุณไม่ต้องไปสงสัยในอนาคตว่า คนเขาจะมาอุทาน เขา
 จะมา โอโฮ ที่นี้น่าอยู่ แต่ถึงยังไงเขาก็อยู่ไม่ได้หรอก เพราะเขา
 ยังเป็นอย่างนี้ไม่ได้ อันนี้เป็นเรื่องจริง ผู้ที่อยู่ได้ต้องเป็นคนพิเศษ
 เป็นคนมีภูมิธรรมเหมาะสมที่จะอยู่ในวิถีชีวิตอย่างนี้ได้ อยู่ร่วมกัน
 เป็นมวล เป็นรูปแบบ เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน สังคมนี้อาจเป็นสังคม
 ตัวอย่างให้แก่สังคมมนุษย์ในโลก

อาตมาอยากให้พวกคุณนี้เกิดมาในปีที่ ๕๐๐ จากนั้นไป
 คุณจะเห็นจริง ๆ เลยกว่าสิ่งเหล่านี้อาตมาไม่ได้พูดเล่นๆ มันจะ
 เป็นความจริงว่าสังคมนี้อาจเป็นสังคมตัวอย่าง สุดท้ายแล้ว
 เขาจะมาเอาอันนี้ นอกจากเขาเอาไม่ได้ เขาทำไม่ได้ และเขาก็
 ไม่กล้าทำลาย แต่เขาจะฆ่ากันเองตาย หรือเขาจะถูกฆ่าด้วยวิบาก
 ของเขา ก็ว่ากันไป ส่วนผู้ที่ลตวิบากแล้ว ไม่ไปมีวิบาก ไม่เข้าไป
 ในวงจรอุบาทว์หรือวงจรเลวร้ายนั้น คุณก็ไม่เสีย ไม่เจ็บ ไม่ไป
 ตายในวงจรอุบาทว์พวกโน้น คุณก็อยู่ในโลกนี้ อยู่ในวงจรอันนี้
 วงจรนี้แหละรอด นี่แหละทางรอด นี่แหละคือสังคมที่ระรอดพ้น

เมื่อไฟประลัยกัลป์ไหม้โลก กลุ่มคนที่มีบุญนี้เท่านั้นที่ไม่
 ถูกไหม้ ส่วนอนาคตของพวกเขา นั้น อัตรากារก้าวหน้าของ

สังคมโลกก็มีมากกว่าของเรา นักเศรษฐศาสตร์ก็บอก อัตราการก้าวหน้าของกลุ่มชาวอโศกนี้น้อยกว่าของเขา มันก็ใช่ แต่ชาวโลกก็เขาแย่งกัน เขาฆ่ากันเอง เขาทำลายกันเอง เพราะฉะนั้นไฟประลัยกัลป์ก็จะเผาไหม้ทำลายโลกด้วยมือของชาวโลกก็เอง

แต่พวกเราไม่ฆ่ากันและเขาก็ไม่ฆ่าพวกเราด้วย เพราะพวกเราเป็นอุปัชฌาย์กับพวกรักษาพยาบาล นี่คือความรอดพ้นจากไฟประลัยกัลป์ ในสนามรบเมื่อพวกเรารบกัน พวกพลาธิการอุปัชฌาย์กับพวกพยาบาลที่จะดูแลช่วยเหลือพวกเขา ศัตรูที่รบกัน เขาจะละเว้นคนกลุ่มนี้ นี่เป็นสัจจะ อโศกสร้างหม้อข้าวหม้อน้ำและกำลังพัฒนาเรื่องพลาธิการเรื่องรักษาพยาบาลกันให้เก่งขึ้นอีกเพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องชีวิตมนุษย์ เป็นชีวิตแท้ๆ เป็นแก่นแท้ของมนุษย์เลย การกินการใช้กับรักษาพยาบาลเป็นรากฐานของปัจจัยที่จำเป็นของชีวิต

พวกเราจะมาเอาอันนี้เป็นอาชีพ และอาชีพอย่างเรานี้สร้างกันไปเถอะ มากเท่าไรก็ได้ ไม่ต้องกลัวเฟ้อ ไล่แจกไปเรื่อย มีข้าวมากก็ไล่แจกเอธิโอเปียเลย รักษาพยาบาลเก่งส่งไปรักษาถึงเอธิโอเปียเลย จริงๆ ไม่ต้องห่วงเลย เพราะฉะนั้น เรารอดได้เพราะเรารักษาโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เราไม่หวังได้เงินทองจากการช่วยแบบนี้อยู่แล้ว เรารักษาฟรีเพื่อเกื้อกูลเขาได้อยู่แล้ว

เมื่อมันพอ มันเหลือ มันเกินในที่นี่ ความรู้ความสามารถ
ของเราก็อะยะ พลเมืองของเราก็อะยะ เราก็อะจะแจกไป เมื่อมีชาว
อโศกมากมายในโลก เราจะแพร่ไปเอง จะไปช่วยกันเอง

การที่เขาบอกว่าพวกนี้ไปไม่รอดหรอกในอนาคตระยะยาว
มันสู้ไม่ได้หรอก เพราะคนทางโลกโลกีย์พวกนั้นมีอัตราการ
ก้าวหน้าเยอะกว่า ทางนี้เรามีน้อยกว่า แต่ถึงน้อยกว่าอาดมาก็
มั่นใจว่าจะชนะในที่สุด

สุดท้ายพวกคุณฆ่ากันตายหมด ศัตรูทั้งหลายแหล่ที่ดูร้าย
ฆ่าไม่เลือก ฆ่าไม่เหลือ แต่เขาจะละเว้นพวกเรา เห็นไหมเด็กๆ
เข้าใจไหม เหลือแต่พวกเรา ไฟไหม้ไฟประลัยกัลป์ไหม้พวกนั้น
ทั้งหมดตาย นั่นคือภาษาว่าไฟประลัยกัลป์ไหม้ แล้วเขาก็ตาย
หมด เหลือแต่พวกเราเท่านั้น นี่คือจุดชนะ จุดสุดยอด ฟังไว้

อโศกคือสังคัมพึงตนเอง

ทุกอย่างจึงต้องหยั่งเข้าหาความจริงให้ชัดเจนว่า คุณควร
จะทำอย่างไรกับตัวเอง พระพุทธเจ้าสอนเราให้พึงตน ไม่ใช่พึ่ง
พระพุทธเจ้า ก่อนจะมีพระพุทธเจ้า เขาก็สอนกันให้พึ่งพระเจ้า
ให้พึ่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ พึ่งอะไรนอกตัวมานานแสนนาน

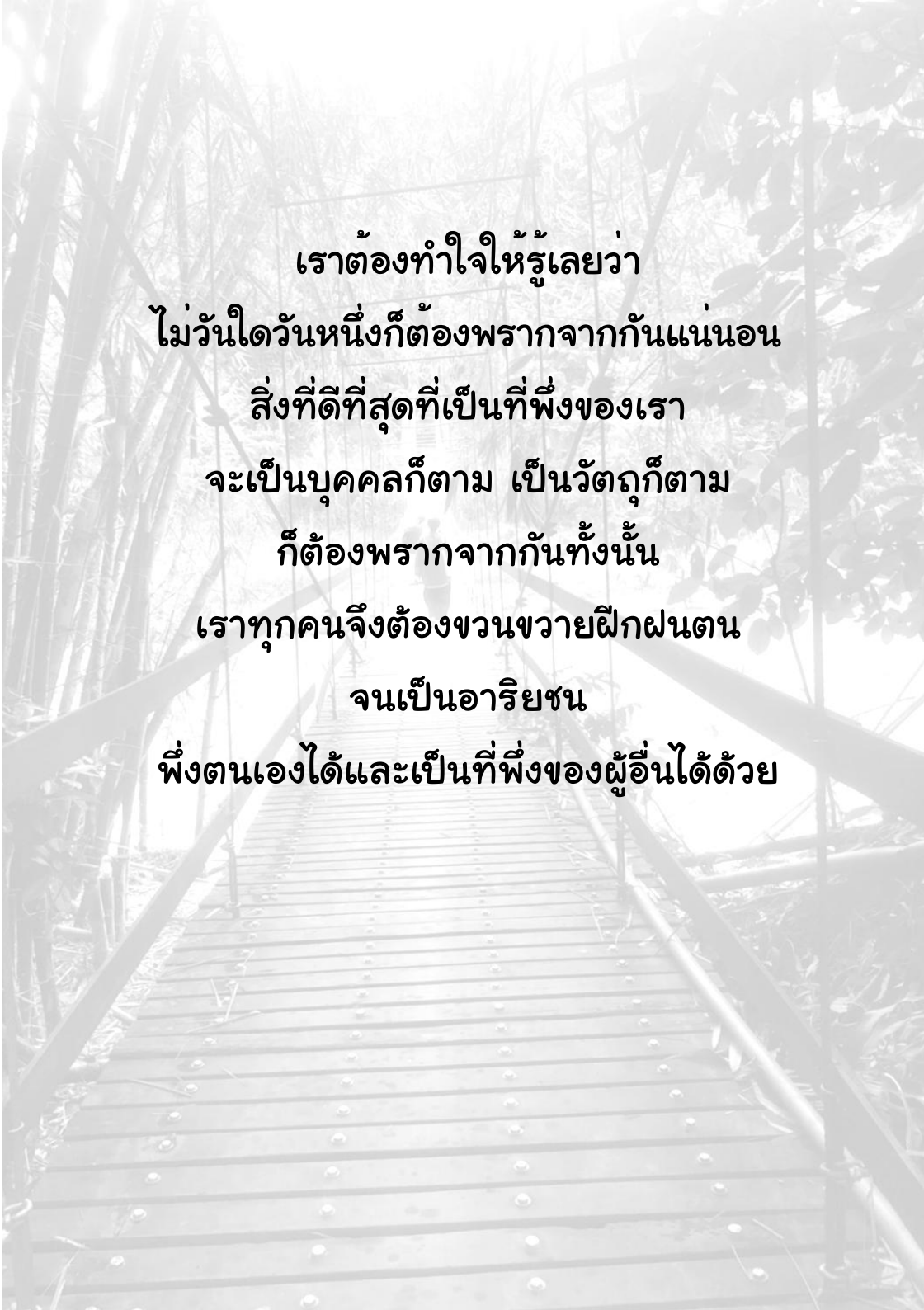
เมื่อพระพุทธเจ้าอุบัติขึ้น สร้างศาสนาอเทวนิยม ท่านก็
ประกาศว่า **อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ** ตนเป็นที่พึ่งของตน เพราะ

ตนมีกรรมเป็นของตน กัมมัสมฺสโก มีกรรมเป็นที่พึง กัมมปฏิสฺรโณ
กรรมที่ตัวเองประพฤติปฏิบัติจนเป็นอาริยสาวกของพระพุทธเจ้า
มีคุณธรรมในตัว เราก็ได้พึงคุณธรรมที่ตัวเราเองมี เป็นสงฆ์ที่มี
พุทธธรรม มีธรรมะแบบพุทธ ที่เป็นเนื้อแท้ของพุทธธรรมจนกระทั่ง
สมบุรณ์ ก็เป็นพระอาริยะ เป็นพระอรหันต์ ได้พึงความเป็นอาริยะ
ของเราเอง ได้พึงความเป็นอรหันต์ในตัวเรา เราก็ไม่ต้องพึ่งใคร

ผู้ที่จบอรหันต์แล้วจึงไม่เป็นทุกข์ ไม่เสียใจ ใครจะพราก
ใครจะจาก ใครจะเป็นอะไรก็ไม่มีปัญหา คนที่พึ่งตนเองไม่ได้
ก็ต้องพัฒนาตัวเองให้มีอาริยคุณเพิ่มขึ้น เพราะผู้เป็นที่พึ่ง
ของเรากำลังจะจากไป เหมือนพระอานนท์ที่มีพระพุทธเจ้าเป็น
ที่พึ่ง พอพระองค์ปรินิพพานไป พระอานนท์ก็ต้องทำตนเองจนพึ่ง
ตนเองได้และเป็นที่พึ่งของคนอื่นต่อไป มันก็สืบทอดอย่างนั้นไป
เรื่อยๆ เราต้องทำให้รู้เลยว่าไม่วันใดวันหนึ่งก็ต้องพรากจากกัน
แน่นอน สิ่งที่ดีที่สุดที่เป็นที่พึ่งของเรา เป็นบุคคลก็ตาม เป็นวัตถุ
ก็ตาม ก็ต้องพรากจากกันทั้งนั้น เราทุกคนจึงต้องชวนชวายฝึก
ตนจนเป็นอาริยชน พึ่งตนเองได้และเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้ด้วย

แล้วเราก็ต้องรวมตัวกัน อยู่ด้วยกันอย่างเหนียวแน่น เป็น
สังคมตัวอย่าง สังคมอย่างนี้เป็นสังคมที่หาไม่ได้หรือหาได้ยาก
เป็นสังคมที่จะต้องสร้างขึ้นมาให้แก่โลก

เราต้องทำให้รู้เลยว่า
ไม่วันใดวันหนึ่งก็ต้องพรากจากกันแน่นอน
สิ่งที่ดีที่สุดที่เป็นที่พึงของเรา
จะเป็นบุคคลก็ตาม เป็นวัตถุก็ตาม
ก็ต้องพรากจากกันทั้งนั้น
เราทุกคนจึงต้องขวนขวายฝึกฝนตน
จนเป็นอาริยชน
พึงตนเองได้และเป็นที่พึงของผู้อื่นได้ด้วย

จรรยา ๑๕ วิชชา ๘

ชุมชนเราเป็นชุมชนที่มีจรรยา คำว่า จรรยาคือเครื่องพาดำเนิน เครื่องพาดำเนินปฏิบัติ เครื่องปฏิบัติที่พาดำเนินไปสู่วิชชา ๘ พาดำเนินบรรลิวิชชา วิชชาคือตัวที่ทำให้เราหายโง่งนั่นแหละ

จรรยา ๑๕ แบ่งเป็น ๔ หมวด หมวดที่ ๑ ศีล หมวดที่ ๒ อปัณณกกรรม ๓ หมวดที่ ๓ คือสังฆกรรม ๗ หมวดสุดท้ายคือ ฌาน ๔ ครบสิบห้าแล้ว เป็นจรรยา ๑๕

ที่นี้มาดูอปัณณกกรรม ๓ ข้อ ๑ สำรวมอินทรีย์ ๖ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ข้อ ๒ โภขเนมัตตัญญุตตา ข้อ ๓ ชาคริยานุโยคะ

สังฆกรรม ๗ มีอะไรบ้าง ๑ ศรัทธา ๒ หิริ ๓ โอตตัปปะ ๔ พาสุขัจจะ ๕ วิริยะหรือวิริยารัมภะ ๖ สติ ๗ ปัญญา

ฌาน ๔ มี ปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน จตตถฌาน

ฌานที่ ๑ ปฐมฌาน มี วิตก วิจาร ปีติ สุข เอกัคคตา ฌานที่ ๒ คือ ทุตติยฌาน มี ปีติ สุข เอกัคคตา ฌานที่ ๓ ตติยฌาน มี สุขกับเอกัคคตา ฌานที่ ๔ จตตถฌาน มี อุเบกขา กับ เอกัคคตา **อุเบกขา** แปลว่า การมองเห็นความจริงตามความเป็นจริง หรือ จิตว่าง ปราศจากอคติ ไม่ใช่ว่างเฉย ไม่รับรู้อะไร ไม่สนใจอะไร ไม่ใช่ชนะ ไม่ใช่เฉยแต่แบบนั้น รับรู้ตามความเป็นจริง คือ ไม่ต้องไปใส่อคติ ความรู้สึกชอบไม่ชอบของเรา ส่วน**เอกัคคตา** คือ ความมีจิตเป็นหนึ่งหรือสมาธิ

เมื่อปฏิบัติจนระยะ ๑๕ ได้ถูกตรงแล้ว จะเกิดวิชา **วิชา** คือปัญญาญาณรู้แจ้งในกิเลส วิชาจะเริ่มมีผล ตั้งแต่มาน ๔ ใน จรณะ ๑๕ แล้ว และมีผลชัดเจนขึ้นไปเป็นญาณทั้ง ๘ ตามลำดับ ตั้งแต่ วิปัสสนาญาณ มโนมยทธิญาณ อิทธิวิธญาณ ทิพพโสต ญาณ เจโตปริยญาณ ปุพเพนิวาसानุสติญาณ จตุปปาตญาณ ไปจนกระทั่งถึงอัสวักขยญาณ ครบ ๘ ข้อ

นั่นคือผลของการปฏิบัติ มีปัญญา เห็นผลในการปฏิบัติ ทั้งหมด ตั้งแต่เห็นฉาน รู้จักฉาน ต่อมาก็รู้จักวิปัสสนาญาณ คือญาณที่รู้จักวิปัสสนาที่ปฏิบัติแล้วมีผล จนเกิดมโนมยทธิคือมี ฤทธิ์ทางใจ ลดละกิเลสได้ มีฤทธิ์ทำให้กิเลสมันจางคลาย ทำให้ กิเลสดับ แล้วมี**อิทธิวิธ** หมายความว่าวิธีต่างๆ หลากหลายที่ ขำระกิเลสได้ เมื่อมี**โสตทิพย์**ก็เห็นลึกซึ้งขึ้นถึงกิเลสละเอียดลง ไปอีก ยังมี**เจโตปริยญาณ**ก็ถึงขั้นมีมาตรวัดว่าการปฏิบัติอยู่ใน ระดับใด เจโตปริยญาณคือมาตรวัดว่าจิตของเรานี้ถึงวิมุตติ อวิมุตติ หรือว่าถึงสมาธิ อสมาธิ หรือสมาหิตะ อสมาหิตะ หรือเป็น อนุตตรจิตหรือยัง แล้วก็ตรวจสอบด้วยเตวิชโช หรือวิชา ๓ คือ **ปุพเพนิวาसानุสติญาณ จตุปปาตญาณ และอัสวักขยญาณ** ซึ่งเป็นมาตรวัดญาณของวิชาของคนทุกคนว่าจะมีมากหรือน้อย ก็ใช้เตวิชโชตรวจ ทุกคนต้องมีมาตรวัด อาตมาก็แจกมาตรวัดให้ พวกเราบ่อยๆ แต่พวกเราก็ได้ไปคนละเสี้ยวสองเสี้ยว คนละ เสี้ยวสองเสี้ยว ยังไม่ได้เต็ม มีมาตรวัดก็ไม่ค่อยจะเต็มเต็ง ก็ต้อง

ฝึกวัดด้วยเทววิโซ ตั้งแต่วิปัสสนาญาณ ไล่ขึ้นมาเรื่อยๆ จนกระทั่งถึงอัสวัคขยญาณ

การปฏิบัติประพฤติหรือจรรยานี้เป็นสิ่งสำคัญ สังคมที่ผู้คนมีจรรยาสัมปันโน เข้าถึงวิชาหรือจรรยาสมบูรณ์ นี้คือลูกพระพุทธเจ้า หรือเป็นพุทธบริษัทที่แท้

ศรัทธาที่มีปัญญา

เมื่อเอา**สังฆธรรม ๗** มาชี้วัด ก็จะได้ว่าพวกเรามี**ศรัทธา** ใหม่ เอา**สังฆธรรม ๗** นี้แหละมาชี้ มายืนยันดูเสียก่อน สายศรัทธาของพวกเราไม่เหมือนสายศรัทธาที่ไม่มีปัญญาหรือสายศรัทธาทางเทวนิยม หรือสายศรัทธาตุยๆ โง่ๆ งม ๆ ง่าย ๆ ไม่ใช่ พวกเราเป็นสายศรัทธาที่มีปัญญา ศรัทธาที่ดูเหมือนคล้ายๆ กับไม่ค่อยศรัทธาด้วยซ้ำ ศรัทธาแต่ไม่ค่อยศรัทธา

พวกเรามีศรัทธาที่มีหิริ มีหิริอย่างไร มีความเกรงกลัวต่อสิ่งที่ไม่ดีไม่งามไม่ถูกต้อง มีการอาย หิรินี้อาย แค่อาย ไม่ถึงกลัว หิริกับ**โอดตบปะ**นี้ต่างกันอยู่ที่หิรินี้อ่อน โอดตบปะแข็ง หิรินี้รู้ละอาย แค่อาย แต่ถ้าลับตาก็เอา แต่ถ้าโอดตบปะนี้เกรงกลัว แม้ลับตาก็ไม่ทำ กลัว ทั้งต่อหน้าทั้งลับหลังก็ไม่เอาแล้ว เกรงกลัวต่อสิ่งที่ไม่ดี ไม่เอาสิ่งที่ไม่ดี ไม่ทำเลย เพราะมันรู้สึกๆ ใจเห็นจริงเลยว่าเราไม่ทำสิ่งชั่ว ไม่ทำสิ่งไม่ดี ไม่ทำสิ่งที่ไม่ควรกระทำ

เพราะเรามีปัญญาแล้ว เราจะไม่เอา จะไม่ทำสิ่งเหล่านี้อีกแล้ว เรามีตัวอย่างง่าย ๆ เช่น ถ้าจะให้พวกเราไปค้าไปขายในมิถุนาวณิชชา เราไม่เอาแล้ว อย่าว่าแต่ให้ค้าขายสิ่งเหล่านั้นเลย แม้แต่ให้แต่งตัวสวยกระตือกระตืออย่างที่เขาแต่งกัน ก็ไม่เอาแล้ว ให้พวกเราไปทำอบายมุขต่างๆ ก็ไม่เอา

นี่คือหิริโอดตปปะ แม้จะมีลีลา มีพฤติกรรมบางอย่าง เรายังอยากจะทำบ้าง แต่เราจะอาย เช่นให้พวกคุณไปดูหนังโป๊ ถึงอยากดู คุณก็ไม่ทำแน่ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง ดูหนังโป๊นี้ พวกคนข้างนอกเขาก็อายนะ แต่ลับหลังอาจดูก็ได้ สำหรับเราแล้ว ให้ดูลีลาหนังหรือภาพหรืออะไรก็แล้วแต่ ที่มันไม่ดีไม่งาม ที่ดูน่าอาย เราก็คจะรู้สึกที่เราไม่เอา เราทำไม่ได้ ใจมันไม่มีกิเลส ก็อายเกินกว่าจะไปทำเป็นทะเล่อทะแล อยากจะไปทำไปแสดง อยากจะดู อยากจะเห็น อยากจะสัมผัส อยากจะเกี่ยวข้อง ก็ไม่ได้ มันอาย มีหิริโอดตปปะในสิ่งที่เราควรละเว้น ในสิ่งที่เราเลิกละมาเรื่อยๆ เป็นความละอายที่ประกอบด้วยปัญญา

พหุสัจจะ คือความรู้ที่รู้รอบ รู้ทั้งปรมัตถ์ รู้ทั้งโลกุตตรธรรม รู้ทั้งโลกียธรรม รู้เท่าทันโลก รู้เท่าทันกิเลส และรู้ธรรมชาติ โลกุตตรธรรมสูงๆ ขึ้นด้วย มีพหุสัจจะ ไม่ใช่รู้ธรรมดา รู้อย่างทำได้ รู้มีปรียัติ รู้มีปฏิบัติ รู้มีปฏิเวธ รู้ถึงขั้นปฏิเวธ ความรู้จากการเล่าเรียนมาเรียกว่าปรียัติแล้วก็เอามาปฏิบัติ ด้วยวิริยะพากเพียร

ด้วยสติ ด้วยปัญญา พอปฏิบัติได้ผล มีปฏิเวธ ก็คือมีปัญญา
 ญาณรู้แจ้งแทงทะลุในผล รู้ถึงขั้นพาหุสัจจะ คือความเป็นผู้รอบรู้
 อาตมาไม่กลัวชาวอโศกโง่ พวกเรามีความรู้ เช่นเห็นไม้
 ใส่รองเท้า พอมาคุยกับพวกเรา แมแต่เด็ก แมแต่ผู้ใหญ่ พวกนี้
 ไม่ใช่ธรรมดา คุยเข้า เขาจะรู้เลยว่าพวกเราไม่ใช่คนโง่ๆ แบบ
 โลกๆ เด๋อๆ เราจะไม่เป็นอย่างนั้น เรามีความรู้ มีพาหุสัจจะ

ต่อไปในอนาคต

อาตมาพยายามให้พวกเราเป็นครูที่ชวนชวาย ช่วยเหลือ
 เกื้อหนุน และหาแหล่งสรรพวิชา สรรพคัมภีร์ สรรพตำราไว้
 ให้ศึกษาค้นคว้า ถึงได้ทำห้องสมุดอยู่ที่บ้านราชนั้นนะ อาตมา
 พยายามสะสมแต่ยังไม่มีสตางค์ ก็ได้แต่พูด แล้วก็ไม่อยากจะ
 พูดมาก พูดแล้วก็อาย อาตมาจะสะสมสรรพตำรา สรรพคัมภีร์ มา
 กองไว้ให้เต็มเลย ถึงได้สร้างตึกใหญ่ๆ ใจ ราชธานีอโศกเป็น
 ห้องสมุดที่จะมีตำรา มีคัมภีร์ ถ้าคุณใส่ใจศึกษาก็ศึกษาไป ไม่มี
 ปัญหาจะค้นคว้า จะเรียนรู้ที่เขามี ที่เขาบอกวาดี ในแผนกนั้น
 แขนงนั้น เราก็คะหามา เพื่อสนับสนุนผู้ชวนชวายเรียน ที่พูดนี้ก็
 ไม่ได้หมายความว่าปิดกั้นการออกไปเรียนข้างนอก แต่ว่าเรามี
 ความจำเป็นและมีข้อจำกัดบางอย่างบางสิ่ง ก็เลยจะต้องมี
 เงื่อนไขอย่างนั้นอย่างนี้บ้าง

ต่อไปในอนาคต ถ้าฐานะของเราดีขึ้นๆ ไม่ต้องกลัวหрок แม้แต่ที่สุดจะเป็นไปอย่างโลกเขาเลย โอโฮ ให้ไปเรียนไปเอา ดิกีจากต่างประเทศมาเลย ถ้าจำเป็น เราก็ส่งคุณไปเอามาก็ได้ แต่คนนี่ต้องพร้อมที่จะไปเอานะ และไม่เสียเวลามาก แล้วก็ไปเอามาเพียงเพื่อที่จะเป็นเครื่องยืนยันกับโลกเขาได้ ถ้าไม่มีเครื่องยืนยันกับโลกเขาอย่างนี้แล้วเราสู้เขาไม่ได้ เราจึงต้องทำ

แต่ต่อไปอาตมาจะบอกให้เลย นี่พูดแล้วเหมือนคุณโว เขาจะมาเอาปริญญาจากที่นี่เป็นใบรับรอง ต่อไป**ปริญญาบัตร**ที่อาตมาจะทำเป็นทองคำนะ เขาอาจอยากได้เพราะเห็นว่าได้ทองคำ แต่จริงๆ แล้ว ปริญญาบัตรของข้างนอกนั้นไม่มีคุณค่าเท่าปริญญาบัตรของเรา เพราะฉะนั้น พวกที่จบจากที่นี่จะได้ปริญญาบัตร แม้แค่ระดับปริญญาตรีของที่นี่นะ รับรองปริญญาเอกของข้างนอกก็สู้ไม่ได้ เพราะมีความพร้อมทั้งทักษะ ทั้งปัญญา ความรอบรู้จริงๆ นี่ไม่ใช่คุณโม้หрок แต่เราจะใช้เวลาตอนแรก ยาวนานเพราะว่ามันยังไม่ลงตัว ก็เลยใช้เวลาหลายปี เดิมอาตมาตั้งไว้หกปีจบนะ แต่ยังไม่แนหрок หกปีมันไม่ได้แน่ๆ อยู่แล้ว ขณะนี้ก็ยังไม่ได้ ไม่เป็นไรจะสิบปีจบก็ตาม แต่รุ่นต่อไป มันจะค่อยๆ เข้าฝัก จะมีระบบระเบียบต่อไปในอนาคต ซึ่งอาจจะลงตัวเลย พอครบหกปี จบออกมาแล้ว โอโฮ พวกเราจะมีคุณภาพ คับแคว้เลย แล้วข้างนอกนี่เขาจะบอกว่า โอโฮ...ไม่เอาหрок ปริญญา มาเอาปริญญาบัตรจะแนกว่า เป็นต้น

ที่อาตมาพูดตอนนี้ อาจจะเป็นการคุยโม้จริง ๆ เพราะมันไม่ง่ายที่จะช่วยให้พวกเรามีความรู้ความสามารถ เป็นความรู้ที่เอาไปใช้กับโลกสังคมอย่างทันสมัย เป็นคุณค่าต่อสังคมโลก เพราะมันจะช่วยสังคมช่วยมนุษยชาติจริงๆ ไม่ใช่ไปล่าเอาลาภยศ สรรเสริญ ไม่ได้ไปแลกเปลี่ยนเอาอะไร ใครๆ เขาก็ต้องอยากจ้างพวกเราไปทำงานแน่ เพราะค่าจ้างแรงงานก็ถูก งานมีคุณภาพดีและขยันด้วย ไม่เกียจเลย ไม่โลภโมโหสั่น ไม่คิดไม่โกงอีกต่างหาก คนอย่างนี้ถ้าเขาไม่จ้างไปทำงาน ก็ไม่รู้จะไปจ้างใครแล้วละ

คำแนะนำก่อนอำลา

สรุปสุดท้ายนะว่า เมื่ออาตมาตายแล้ว ถ้าพวกคุณบางคนจะออกจากกลุ่มไปนี้ พวกคุณก็อภิธรรมมหาโคตรโง่ ก็บอกแล้วว่ามันอรุปอัตตานันจริง และก็ เป็นความคิดผิดที่จะออกไป อาตมาว่าถ้าฟังธรรมะวันนี้แล้วจะเข้าใจหมด แล้วคุณจะไปทำอะไร จะสะดังไปทำอะไร แอ็คไปทำอะไร ทำอย่างนั้นมันเป็นอดีตภาวะอย่างหนึ่ง ถ้าเป็นผู้หญิงเขาเรียกว่าสะดัง ทำเป็นเล่นตัว ถ้าเป็นปุริสภาวะหรือเป็นผู้ชาย เขาก็เรียกว่าพวกมาเฟีย จอมแบ่ง จอมแอ็ค ภูไม้เอากับมึงแล้ว ภูจะไป แหม หัวโจก ไปตั้งก๊กใหม่ก็ได้วะ เป็นข้างมาดั่งคจะจะเป็นได้ใหม่เล่า มันไม่ใช่เป็นมาดั่งค

ไปเป็นเจ้าของ เป็นมือใหญ่มือเก่งของแก๊งนี้ เสร็จแล้วก็ทะเลาะกับหัวหน้าแก๊ง ออกไปตั้งแก๊งใหม่มาสู้กับแก๊งนี้ มันก็เท่านั้นเอง นั่นนะ ถ้าเป็นลักษณะปริสภาวะก็จะเป็นอย่างนั้น เข้าใจไหม สภาธรรม ไม่ได้เรื่องหรอก ไม่ใช่หรอก

โลกวิทูที่นี้ละเอียดเยี่ยมที่สุด โลกวิทูที่อื่นนะไม่คลาสสิก โลกวิทูที่อื่นนะ low class ที่นี้นะโลกวิทู ชั้นช้อนลึกซึ่งชั้นสูง ฝึกถึงยอดดี ฝึกดีหรือว่าชั่วที่ละเอียด สุดยอดแล้วก็วางดี ทั้งดี ให้ได้ในที่นี้แหละ ที่อื่นไม่มีใครทำหรอก ที่อื่นคุณไปเป็นลักษณะอย่างโลกๆ เขาบอกว่าแทนที่จะเป็นที่หนึ่งในคลอง สุ้เป็นที่สอง ในทะเลไม่ได้หรอก หากความเป็นอรหันต์จากที่อื่น ไม่มีหรอก ทั้งดีที่ใจไป ทั้งดีที่รูปธรรมนี้โง่ตายเลย

ผู้ที่สูงสุดคือนิสฺสามัญญ์ ใจว่าง ไม่มีใครเห็นที่ใจ เราเลย อ้างว่าเราว่างแล้ว เราว่างแล้ว เราไม่มีแล้ว ไม่ติดไม่ยึดแล้ว ทั้งไป อย่างนี้มันไม่ใช่ อันนี้ไม่ใช่ทรัพย์สิน ไม่ใช่ทอง ไม่ใช่เงิน แต่เป็นสิ่งที่รวม ทั้งวิญญูณ ทั้งมิตรดีสหายดี สังคมสิ่งแวดล้อมดี เป็นห้องเรียนของผู้ที่จะบรรลุธรรม เป็นที่บริสุทธิ์ดุจสังข์ขัดโดยส่วนตัว ที่นี้เป็นปฏิรูปเทสวาสะ เป็นสถานที่ที่ควรอยู่ที่สุดแล้ว เอาละ ตัวใครตัวมัน ก็บอกไปเท่านั้นเอง ใครจะคิดยังไงก็แล้วแต่ ความเห็น พูดไปจะหาว่าบังคับ หาว่าหลอกล่อ ไม่ได้หลอกล่อ อาตมาพูดไปนี้ ไม่ได้พูดให้ใครเชื่อ แต่พูดความจริง ใครจะเห็นความจริงนี้ยังงัยก็แล้วแต่ ไม่ได้บังคับใคร แล้วแต่ใครจะว่ายังไง

ถ้าเพื่อเรามีทั้งความรู้ความจริงแล้วเราก็จะไม่แตกไม่แยก เราจะรวมกันให้อบอุ่น รวมกันให้สามัคคี แล้วก็ต้องเข้าใจ จะอยู่ร่วมกันได้ ก็ต้องมีความจริง มีความรู้ในความจริงนั้นแหละ แล้วถึงจะสามารถอธิบายถึงความจริงที่ซ่อนลงไปอีก เราจะแยกออกจากหมู่นี้ก็เพราะว่าเราไม่รู้ความจริง

ขอให้ทุกคนมีจิตใจแข็งแรง และอย่าวู่วาม อย่าตัดสินใจอะไร ชั่วเร็ว ปรีกษาหรือหมุ่ติๆ ในที่นี้แม่จะเป็นส่วนน้อย พวกเราที่เป็นพวก **minority right** เป็นพวกส่วนน้อยที่ดีที่ถูก หรือเราใช้สิทธิสมบูรณ์อยู่ในที่นี้ พวกเราที่เป็นพวกอิสระเสรีภาพ ไม่ใช่เป็นพวก **majority rule** อย่างคนข้างนอกเขา คนข้างนอกเขานั้น ต้องใช้กฎหมายที่เขาไว้ พวก majority rule คือพวกที่ต้องมี แอก ต้องมีหลักเกณฑ์ มีกฎหมายบังคับ มันจึงไม่มีอิสระเสรีภาพแท้ ขอให้พวกเราเข้าใจอันนี้ให้ดี และพยายามพากเพียรทำเอา ให้เป็นประโยชน์ เราต้องการคนดีๆ อย่างนี้ให้แก่สังคมโลกมากขึ้นอีก และพวกเราแต่ละคนก็จะได้ของตัวเองด้วย ใส่ใจพากเพียรเอา ก็ขอให้ทุกคนประสบผลที่ดี

ถ้าอาตมาไม่อยู่แล้ว
สิ่งที่จะต้องทำก็คืออย่าหนีจากกัน
อย่าพรากจากหมู่มุ
อย่าออกจากหมู่มุ

คุณยังวางไม่เป็น
เพราะไม่เคยฝึกวางให้มากพอ
ที่ผ่านมา คุณวางได้แค่ขี้หมา
คุณยังมีขยะอีกเยอะ
ที่ทุกวันนี้ยังวางไม่หมดเลย ใช้ใหม่
คุณมีดีแค่กึ่งก้อย
มีดีแค่หัวแม่โป้งแค่นั้น
คุณยังวางไม่ไหวเลย
ยังติดยึด ยังเอาดีไปเป็นมานะ
เอาดีไปถือไปข่มคนนั้น
ไปถือสาคนนี้ ไปหวงแหน
เพราะคุณไม่ได้ฝึกล้างมาก่อน

เกิดแก่เจ็บตายสลายร่าง
ปล่อยวางโยยบินสิ้นปัญหา
พากเพียรถึงที่สุดแห่งพุทธา
ย่อมหพบกันวันหน้าไม่ลาไกล

ลูกอโศกหวังใจไม่เศร้าโศก
เข้าถึงโลกเข้าถึงธรรมล้ำสมัย
ยังรังสรรค์สังคมดีศรีวิไล
มีพ่อครูอยู่ในใจไปนิรันดร์

อิสรา

